ԲՈՒՐՎԱՌ ԱՂՕԹԻՑ

Հատընտիր հաւաքեալ 'ի կարևոր պէտս աղօ-թասիրաց :

Տպագրեալ 'ի ծոտրըն Տէրս յաւայէտն Տէրունեան ամէն :

Յամի Տն 1801 .
Եւ 'ի Ռուսաճանես հայոց ռմծ .

✠

'Ի ՎԵՆԵՏԻԿ :
'Ի վանս սբյն Ղազարու :

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Երրորդուն անբաժանելի:

ԱՂՕԹԱՄԱՏՈՅՑ

Ընդ առաւօտն յորժամ ՚ի քնոյդ զարթիցես՝ ասա .

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս , բե-
րան իմ երգես-
ցէ զօրհնութիւնս քո ։
Եւ ապա երիցս խաչակնքելով
ասա .
Օրհնեալ Հայր մր ած
Ճշմարիտ ։ Օրհնեալ որ-

դիդ որ ես ած ճշմարիտ :
Օրհնեալ Հոգիդ որ ես ած
ճշմարիտ : Օրհնեալ հա-
մագոյ և միասնական ան-
բաժանելի որ ես երրորդու-
թիւն՝ հայր և որդի և հոգի
որ ես . այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Աղօթք առաւօտեան :

Երրորդութիւն անբաժա-
նելի ած յաւիտենական՝
անկեալ առաջի մեծու-
փառաց քոյ գոհանամ և

շնորհս մատուցանեմ քզ̃
անբաւ ողորմութ̃ քո, որ
պահպանեցեր և հասու-
ցեր զիս յայս ժամ առա-
ւօտուս: Օրհնեմ և փա-
ռաւորեմ զքեզ, և մատու-
ցանեմ արարչիդ իմում
զա̃մ զխորհուրդս զբանս
և զգործս իմ. և յառա-
ջադրեմ առնել այսօր և
զա̃մ աւուրս կենաց իմոց
զա̃մ ինչ 'ի սէր և 'ի փառս
քո, և 'ի լնուլ զա̃ծային
կամս քո, և սիրով յանձն
առնուլ զոր առաքէ հայ-
րախնամ նախախնամու-

թիդ ’ի վ̅ր իմ. Վ̅ն որոյ ընկալեալ զյօժարութ̅ն սրտի իմոյ՝ օգնեա՛ տկարութեան և տարտամութեան իմում. զօրացո՛ զիս ’ի պահպանութ̅ն պատուիրանաց քոց. պահեա՛ զիս յամ̅ փորձութեանց հոգւոյ և մարմնոյ: Տո՛ւր ինձ ըզշնորհս քո, զի ը̅ իս լիցի, ը̅ իս գործեսցէ, և ը̅ իս մինչ խապառ կացցէ մնասցէ. և շնորհեա՛ ինձ հաճապազ այնմ ցանկալ և փափաքել, որ առաւել հաճոյ է քեզ և ընդունելի:

լի ։ Քո կամք իմ լիցին ․ և իմ կամք քոյ կամաց միշտ զհետ երթիցեն ։ տ̅ր ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո ։ ուսո՛ ինձ առաջի քո արժանապէս և խոնարհութե̅ գնալ ։ Տուր ինձ տ̅ր զիմաստութ̅ն երկնային, զի ուսայց քան զա̅մ գքեզ խնդրել և գտանել ․ քան զամենայն զքեզ խորհել և սիրել ։ Տուր ինձ 'ի վեր քան զամենայն ցանկալիս 'ի քեզ հանգչել, և զսիրտ իմ 'ի քեզ խաղաղել ։ զի դու միայն ես

Ճշ-

Ճշմարիտ խաղաղութեն սրբ-ոց, դու միայն հանգիստ · և քեզ փառք յաւիտեանս · ամէն :

ԱՂՕԹՔ առաւօտեան :

Տէր իմ և Աստուած իմ, շնորհակալ եմ զքէն զի ՚ի վ̃ր այլոց բարերարութեանց քոց՝ յաւելեր և զայս, զի զարթուցեալ զիս ՚ի քնոյ՝ հասուցեր ՚ի յայս ժամ առաւօտուս առ. ՚ի փառաւորել զանուն քո Տ̃ր, և ընդունել ՚ի քէն զշնորհս՝ որով զօրացեալ կարացից առ-

առնել զհաճոյս քո։ Ուս-
տի խնդրեմ զի Է առաւօ-
տանալ աւուրս, առաւօ-
տասցին ՚ի լոյս լուսաւո-
րութեան շնորհաց քոց. զի
ոչ մարմնին իմ ՚ի մարմնա-
ւոր լոյս տուընջեան, նոյն-
պէս և հոգի իմ յիմանա-
լի լոյս շնորհաց քոց շող-
ջեսցի զօրն ողջոյն. ամէն։

Յանձնաւորութիւն առ Ած
ածամայրն։

Ով ամենօրհնեալդ Ածա-
ծին, մայր գթութեան և բա-
րեխօս մեր հաւատացելոց
որդ.

որդւոյ քո • յանձն առ-
նեմ զիս այսօր ամենա-
գութ հոգաբարձութեան
քում առ 'ի պատսպարել
զիս յա̃մ արկածից հնոյ
օձին սատանայի , զորոյ
զգլուխն կոխեալ ջախջա-
խեցեր , ո̃վ զի զերծեալ
'ի մեղաց՝ արժանի եղէց
ծառայել քեզ անբիծ վա-
րուք, և փառաւորել զա̃ծ-
որդին քո ը̃ն հօր և ը̃ն հոգ-
ւոյն սբ̃յ , այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից •
ամէն ։

* *

փա-

Փառաբանութիւն Հրեշտակական:

Փառք ՚ի բարձունս ա̅յ · և յերկիր խաղաղութի̅ ՚ի մարդիկ հաճութիւն: Եւ օրհնութիւն քեզ ՚ի բարձունս · օրհնեալ ես տ̅ր ա̅ծ մեր · օրհնեմք զքեզ, և գովեմք զքեզ: Խոստովանիմք տ̅ր զքեզ, և երկիրպագանեմք քեզ · փառաւորեմք զքեզ, գոհանամք տ̅ր զքէն վ̅ս մեծի փառաց քոց: Տ̅ր թագաւոր ս̅ր̅բ̅դ երկնային՝ ա̅ծ և

և Հայր ամենակալ ։ Տ̃ր և
որդի Հօր միածին յ̃ս ք̃ս
և ս̃բ որդի ։ Տ̃ր ա̃ծ գառն
ա̃յ, և որդի Հօր. որ ա-
ռեր զմերս ՚ի կուսէն, ո-
ղորմեցար բարձեր զմեղս
աշխարհի ։ Եւ արդ՝ ըն-
կալ զաղօթս մեր. ս̃բդ
որ նստիս ը̃ աջմէ Հօր՝ ո-
ղորմեա՛ց մեզ ։ Զի դու
միայն ս̃բ. դու միայն բարձ-
րեալ ես. դու միայն տ̃ր
մեր յ̃ս ք̃ս ։ Տ̃ր և հոգիդ
ս̃բ, որ ՚ի փառս ա̃ծ ընդ
Հօր. ամէն ։

Եւ յա̃մ ժամ օրհնեմք ըզ-
քեզ.

քեզ· տ͞ր և գովեմք զա-
նուն ս͞բ քոյ յաւիտեան՝
և յաւիտեանս յաւիտե-
նից։ Արժանի արա տ͞ր
զօրս զայս խաղաղութ͞ե, և
առանց մեղաց պահեալ ըզ-
մեզ։ Օրհնե͞լ ես տ͞ր ա͞ծ
հարցն մերոց· գովեալ և
փառաւորեալ է անուն ս͞բ
քո՝ յաւիտեանս· ամէն։
Օրհնեալ տ͞ր ուսո՛ ինձ
զարդարութ͞իս քո· Էրէրը
էրէնէա՛։ Տ͞ր ապաւէն եղեր
մեր ազգէ յազգ։ Ես ա-
ղաչեմ տ͞ր ողորմեա՛ ինձ·
և բժշկեա՛ զանձն իմ· ես

մե-

մեղայ քեզ: Ցոյց մեզ Տ̅ր զողորմութիւնս քո՝ և զփրկութիւնս քո տուր մեզ: Տ̅ր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ: Տ̅ր իմ զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Ա̅ծ իմ: ՚Ի քէն է Տ̅ր աղբիւր կենդանութեան. և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս: Ձգեա՛ զողորմութիւնս քո, որք ճանաչեն զքեզ Տ̅ր:

* *

* * * * * * * *

Սբ͞յն Գրիգորի Նարեկացւոյ ա-սացեալ՝ աղօթք առաւօտեան :

Բան · ՅԵ :

Արքայ երկնաւոր · թա-
գաւոր բարձրե͞լ · ո͞ր բո-
լորից · ամենից անկնկա-
լութ͞ն · ստեղծօղ տեսա-
կանաց · հաստիչ իմանա-
լեաց · պատճառ եղանու-
թեանց · կազմիչ հանդեր-
ձելոց · տուիչ լուսոյ · ա-
ռիթ առաւօտու · պատ-
րաստիչ վաղորդայնի · եր-
ևեցուցիչ երեկորի · տար-

րիչ խաւարի · արտէա-
տաւոր քարեհնար · իմաս-
տութեն գործօնեայ · քա-
ւարան օրհնեալ · հալիչ
մեղանաց · հալածիչ ցա-
ւոց · քակտիչ դառնու-
թեանց · պահպանարան
հանգստեան · հնարք նիրհ-
ման · յարմարիչ քնոյ ·
պարգեւիչ ննջման · շնչոյ
յարակարդութեն · զգա-
ութեն տեւողութեն · ցրիչ
ցնորից · յեղանակիչ անըղ-
ձոց · փոխարկութեն զար-
հուրմանց · այլայլութեան
տխրութեանց · խափանիչ
խիթ-

խիթմանց : ընդարձակիչ
կարծեաց · համադրութեն
ծփմանց · ահագնութիւն
խարդախմանց · հարուա-
ծից դիւաց · փախուցիչ
ախտից · ընկղմիչ գայ-
թագղութեց :

Պաշտպանեա՛ երկնա-
ստեղծ ձեռամբդ · զօրացո՛
բարձրացեալ քո աջովդ ·
ամփոփեա՛ ամենակալդ
թևօք · ծածկեա՛ ա̃ծեան
խնամօքդ · ամրացո՛ վերա-
կացութբ̃ վերնայնոցդ ·
շուրջանակի պարսպեա՛ ·
գումարտաւորօքդ անմահից ·

'ի յամենուստ պարփա-
կեալ՝ կցորդութեամբ հրեշ-
տակաց · վանեալ զընդդի-
մամարտն իմ՝ զինուորու-
թեամբ զուարթնոցդ · պա-
տսպարեալ զսասանեալս
աստուածածնիդ մաղթանօք · ըզ-
բանակս անդրանկացդ
բարեկարգեալ ինձ պահա-
պան : Բայց Տէր աչացս դի-
մաց՝ և զմտացս իմ տե-
սանելիս · զգաստ արա Տէր
ոգւոցս՝ և զծանրաբեռն
կրիցս դանդաղութեան · վե-
րացո Տէ՛ր 'ի զգայութեանցս
զմածեալս յիմարութեան ·

բաց

բա՛րձ միայն բարեգործ՝
զպատրուճակիս թանձրու-
թիւն ։ Ընդ սկզբան բեր-
մանս լուսոյ՝ զողորմութե
քո ծագեա՛ ․ Ը̄ ելեց ա-
րեւուն՝ արդարութե արե-
գակնդ ՚ի յանձկութիւն
սրտիս մտցէ․ Ճառագայթ
քո փառացդ՝ ՚ի յիմաս-
տիցս խորհրդանոց ջահես-
ցէ․ խաչիդ տեառնագրու-
թե՝ Ը̄ շունչս եւ Ը̄ մար-
մինս համասփիւռ սարա-
ծեսցէ ։ Յանձն առնեմ
քեզ յաւուրս՝ դքո յար-
մարեալ տաղաւարս պաշ-

պսակաւ ոգւոյս՝ որ 'ի սըր-
տին ։ Զի դու ես ամ
ենքնին , առ ամենեսին
բաւական , և յամենայ-
նում բովանդակ , օրհնեալ
յաւիտեանս . ամէն ։
Սրբուհւոյ Աստուածածնին բա-
րեխօսութբ ընկալ տր ըզ-
մաղթանս մեր , յորժամ
յարևելից լուսածագին
անձկաւ հրաշիւք , կարա-
պետ առնելով զյաղթա-
նակ սբ նշանին , աղաչեմք
զքեզ տր պահպանեա՛ ըզ-
մեզ ըն հովանեաւ խաչի
քո սբ .

Կրթութիւն առ յորդորանութիւր աւուրս Եօթնեկին. առեալ ՚ի գրոց Թովմայի Գեմբացւոյ:

՚Ի կիւրակէի:

Ո՛վ սիրելի փեսայդ իմ յս քս՝ գերամաքուր սիրող, որ տրդ ես ամ արարածոց. ո՛ տայր ինձ թեւս ճշմարիտ ազատութե, թռչել և հանգչել ՚ի քեզ: Ե՛րբ լիով տացի ինձ ճաշակել և տեսանել. զի քաղցր ես տր ած իմ:

Երբ լիով պատսպարե-
ցեալ յ'ի քեզ, մինչև մի̃
սիրոյ քո չխորհիլ ինչ զիս,
այլ զքեզ միայն 'ի վեր քան
զա̃մ միտս, օրինակաւ՝ որ
չէ ամենեցուն յայտնի:
Առ այժմ սոսկալ հոգւոց
հանեմ. և թշուառութե̄
իմում ցաւագին տանիմ.
զի բազում չարիք յայսմ
հովտի տառապանաց պա-
տահեն, որ զիս յոլովակի
խռովեն, տրտմեցուցա-
նեն, և մա այլ զինև ար-
կանեն. բազում անգամ
խափանեն և զբաղեցու-

ցանեն․ խոստորեցուցա-
նեն, և թակարդեն, զի
մի՛ ազատ մուտ ունիցիմ
առ քեզ, վայելել 'ի քաղ-
ցըր դրկախառնութեան,
յոր վայելեն միշտ երանե-
լեացն դասք։ Գո՛ւթ արկ-
ցէ 'ի քեզ հեծութիւն իմ,
և բազմադէմ ամայութիւն
իմ յերկրի։

Ո՛վ ճառագայթ յաւիտե-
նական փառաց, սփոփու-
թիւն պանդխտելոյս հոգւոյ․
առ քեզ է բերան իմ ան-
բարբառ, և լռութիւն իմ
խօսի ընդ քեզ։ Մինչև

ցե՞րբ

յե՛րբ յամէ տ՜ր իմ՚ ի գալ ։
Եկեսցէ առ իս յաղքա-
տիկ իւր, և ուրախ ա-
րասցէ ։ Ձգեսցէ զձեռն
իւր, և փրկեսցէ զտառա-
պեալս յա՜մ նեղութենէ ։
Ե՛կ ե՛կ, զի առանց քո
չե՛ք ինչ օր կ՜մ ժամ ուրա-
խութե՜ ։ վ՜ն զի դու ես ու-
րախութի՜ իմ․ և առանց քո
թափուր է սեղան իմ ։
Տառապեալ եմ ես, և ո՜չ
թէ ՚ի բա՛նտ արկեալ և
յոտնակապս պնդեալ․ մին-
չև լուսով երեսաց քոց
հանգուսցես զիս․ և յա-

զա-

զատութիւն հանցես. և
զանխրալի դէմս քո ցուց-
ցես ։

Յերգասացէն ։

Տուր ինձ տէր օգնութիւն ՚ի
նեղութենէ. զի ընդունայն
է փրկութիւն մարդոյ ։ Քա-
նիցս անգամ չգտի հաւա-
տարմութիւն անդ՝ ուր կար-
ծէի գտանել. և քանիցս
անգամ գտի անդ՝ ուր ոչ
կարծէի ։ Ապա ընդու-
նայն է յուսալ ՚ի մարդիկ.
և փրկութիւն արդարոց ՚ի
քէն է տէր ։ Օրհնեալ ես
տէր

Տ՟ր Ա՟ծ յա՟մի, որ ինչ ան-
ցանէ ը՟ն մեզ։ Տկար եմք
և յողդողդ․ վաղվաղակի
խաբիմք և փոփոխիմք։
Ո՛վ է մարդ, որ այնպէս
զգուշաւոր և աչալուրջ
յա՟մի անձնապահ իցէ,
մինչ ո՛չ երբէք անկանիլ
նմա 'ի պատրանս ինչ կամ
'ի տարակոյս։ Այլ որ
'ի քեզ Տ՟ր յուսացեալ է,
և միամիտ սրտիւ զքեզ
խնդրէ, ո՛չ դիւրաւ սա-
հի։ Եւ թէ անկանի 'ի
նեղութիւն ինչ, որպէս և
պաշարեսցի, վաղվաղակի
քե

քեւ փրծանի, կամ մխի-թարութն 'ի քէն ընդու-նի. զի ոչ անտես առնես զյուսացեալս 'ի քեզ՝ իս-պառ: Ո'ւր լիցէ մտերիմ բարեկամ, որ յամենայն 'ի վիշտս առ բարեկամի իւրում կացցէ մնասցէ: Դու Տր, դու միայն ես մտերիմ յոմի. եւ բաց 'ի քէն չիք ոք այլ:

Յերեքշաբաթի:

Տր ած իմ, որ արարեր զիս ը պատկերի քում, եւ ը նմանութե, շնորհեա ինձ

ինձ զշնորհդ քոյդ՝ զոր
ցուցեր այդչափ մեծ և
հարկաւոր առ փրկութն․
զի յաղթեցից իմում ապա-
կանեալ բնութե, որ ձգէ
՚ի մեղս և ՚ի կորուստ։
Զի տեսանեմ ՚ի մարմինս
իմում զօրէնս մեղաց, որ
հակառակ կայ օրինաց մը-
տաց իմոց, և գերէ զիս
՚ի հնազանդութիւն զգայ-
ութեան ՚ի բազումս։ Եւ
ոչ կարեմ ընդդէմ դառ-
նալ կրից նր, թէ ոչ օգ-
նէ ինձ շնորհք քո տր՝ ջերմ
հեղեալ ՚ի սիրտ իմ։

Ո՛վ երանաւէտ շնորհ. որ զաղքատն հոգւով ճոխա-ցուցանես առաքինութ՟բք, և զճոխացեալն բազում բարեօք՝ խոնարհ առնես սրտիւ: Ե՛կ էջ առ իս. լի՛ց զիս յայցուէ մխիթա-րութ՟ք քով, զի մի՛ նուա-ղեսցի ՚ի վհատութ՟է և ՚ի ցամաքութ՟է միտաց անձն իմ: Տո՛ւր տ՟ր, գտանել ինձ շնորհս առաջի քո, զի շա՛տ է ինձ շնորհ քո, թէպէտ և ո՛չ ինչ ունի-ցիմ ՚ի ցանկալեաց բնու-թն: Եթէ փորձեցայց և

տառապեցայց վշտօք թաղ-
մօք, ոչ երկեայց 'ի չարէ,
'ի լինել շնորհի քո ընդ իս·
նա է իմ զօրութիւն, նա
տայ ինձ խորհուրդ և օգ-
նութիւն : Քան զա̃մ թշնա-
միս է զօրագոյն, և քան
զա̃մ իմաստունս իմաստ-
նագոյն :

'Ի ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ :

Ահա ա̃ծ իմ, և ա̃մ ինչ :
Զինչ այլ կամիմ. և ո-
րում իմիք լաւագոյն ըղ-
ձանալ մարթիմ : Ո՛վ ա-
նուշակ և քաղցր բան,

 բայց

բայց սիրողին զբանն , և
ոչ զաշխարհ և զորս յաշ-
խարհի են ։ Ած իմ և
ամ ինչ ։ 'ի միտ առո-
ղին շատ է ասացեալս ․ և
սիրողին քաղցր է ասել
կրկնել զայն ։ Այսպէս
ուր դու կաս՝ քաղցր է
ամ ․ բայց թէ 'ի բացէ
ես , դառն է ամ ։ Դու
տաս սրտի հանդարտու-
թի , մեծ խաղաղութի , և
ցնծալից ուրախութիւն ։
Դու տաս ուղիղ խորհիլ
զամ, և օրհնել զքեզ յամի ․
և առանց քո ոչ ինչ հաճոյ

Թուէի ը՟ երկար ։ այլ առ-
հաճոյ լինել և քաղցրա-
նալ՝ պատրաստ է նմա զշնորհ
քո առ ընթեր ունել, և
համեմիք իմաստութեն քո
համեմիլ ։

Որում քաղցր ես դու,
զինչ ոչ քաղցրանայ նմա ։
և որում չես դու քաղցր,
զինչ քաղցրասցի նմա ։
Բայց վրէպ են յիմաստու-
թէ քումմէ իմաստունք
աշխարհի, և որոց քաղցր
է մարմին ։ Զի անդ է
բազում ունայնութի, և
աստ մահ ։ Բայց որք ար-
հա-

համարհութ՟բ աշխարհայ-
նոց և մեռելութ՟բ մարմնոյ
զհետ երթան քոյ, ճշմար-
տապէս իմաստուն ճանա-
չին. զի ՚ի նանրութէ ՚ի
ճշմարտութ՟ի, և ՚ի մարմնոյ
՚ի հոգի փոխադրին։ Այս-
պիսեաց քաղցր է ա՟ծ. և
որ ինչ բարութի գտանի
յարարածս, զն՟մն ՚ի գո-
վեստ միաւորուցանեն ի-
րեանց արարչի։ Այլ
անձնական և յոյժ անձնական է
քաղցրութի արարչին՝ և ա-
րարածոց, յաւիտենից՝ և
ժամանակի. լուսոյն անըս

 աեղ-

տեղծի, և լուսոյն լու-
սաւորելոյ:

'Ի ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ:

Ո՛ւսուցէ ինձ տ̃ր, գտա-
նել զքեզ միայն, քանզի
քեզ բաւականացեալ զսիրտ իմ.
և վայելել 'ի քեզ, որպէս
փափաքէ անձն իմ. մինչ
զի յա՛յնժամ հետևէ ոչ ոք ի-
ցէ՝ որ զիս անգոսնեսցէ.
և ո՛չ ստեղծուած ինչ զիս
շարժեսցէ, կա՛մ ընաւ իսկ
յիս հայեսցի. այլ դու
միայն ը̃ իս խօսեսցիս, և
ես ընդ քեզ. զոր օրինակ
խօ-

խօսեցի սիրելին ը֊ սիրել֊
ւոյ, և կեցցէ բարեկամն
ը֊ բարեկամի : Զայս ա֊
ղաչեմ և այսմ ըղձանամ,
զի ը֊ քեզ բոլորովին միա֊
ցայց, և զսիրտ իմ յամ
արարածոց 'ի բաց դար֊
ձուցից. և որ հաղորդու֊
թե֊, և ստէպ պատարագ֊
մամբ ուսայց ես քան զեւս
քաղցրանալ յերկնային
խոկմունս : Երբ տր բո֊
լորովին ը֊ քեզ միացայց,
և 'ի քեզ ընկղմեցայց, և զըլ֊
խովին զիս մոռացայց :
Շնորհեա՛ տր քեզ յիս լի֊

նել՝ և ինձ 'ի քեզ, և այն-
պէս մնալ մեզ 'ի միասին ։
Դու ես սիրելի իմ, ընտ-
րեալ 'ի բիւրուց, յոր հա-
ճեցաւ անձն իմ բնակել
զամ աւուրս կենաց իմոց ։
Դու ես իմ խաղաղարար,
յորում է ամենակատար
խաղաղութին և հանգիստ
ճշմարիտ. և արտաքոյ նր
վաստակք և ցաւք, և ան-
հնարին թշուառութիւն ։
Դու ես իմ ծածկեալ,
և խորհուրդ քո չէ ը̅ ամ-
բարիշտս. այլ ը̅ խոնարհս
և ը̅ պարզամիտս են խօսք
քո ։

քո ։ Ո՛վ, որչափ քաղցր է հո-
գի քո Տէր, որ 'ի ցուցա-
նել զքաղցրութիւն քո առ
որդիս՝ անուշակ հացիւ որ
իջեալ է յերկնից՝ յանձն
առնուս զնոսա կերակրել ։
Զի՞նչ այլ ազգ այնչափ մեծ,
որ ունիցի Աստուած իւր հոլա-
ւորս, որչափ դու Աստուած մեր
մերձ ես ամենայն հաւատացե-
լոց քոց, որոց 'ի հանա-
պազօրդ սփոփանս, և առ-
ուղղելոյ զսիրտ նոցա յեր-
կինս՝ զքեզ ջամբես 'ի կե-
րակուր և 'ի վայելս ։

Ի յուրբաթու :

Տր̄՝ ամ̄ ինչ քո է, որ ինչ յերկինս և որ ինչ յերկրի : Ցանկամ զանձն իմ քեզ կամաւոր պատարագ մատուցանել, և քոյ լինել իսպառ : Տր̄, ուղղութբ̄ սրտի մատուցանեմ զիս քեզ այսօր 'ի մշտնջենաւոր ծառայ, 'ի պաշտօն և 'ի պատարագ հանապազօրդ օրհնութե : Ընկալ զիս ընդ սբ̄ նուէրմանայս պատուական մարմնոյ քոյ, զոր քեզ այսօր առաջի հրեշտաց.

տանկոյ յաներեւոյթս յան-
դիմանն եղելոց՝ մատուցա-
նեմ. զի լիցի մի̃ իմ, և մի̃
ամ̃ ժողովրդեան քո 'ի
փրկութ̃ն:

Տր̃ առաջի առնեմ քեզ
զա̃մ մեղս և զյանցանս
իմ, զոր գործեցի առա-
ջի քո, և սր̃ց հրեշտա-
կաց քոց, յորս յորմէ ըն-
կլղքն արարի մեղանչել,
մինչև ցայսօր, 'ի մկ̃ր հաւ-
տարար սեղանոյ քո. զի
առ հասարակ զա̃մ այրեա-
ցես և կիզուցուս հրով
սիրոյ քո, և ջնջեսցես զա-
մե.

մենայն բիծս մեղաց իմոց·
և զխիղճ մտաց իմոց յա̃մ
յանցուածոց մաքրեսցես·
և դարձուսցես յիս զշնորհ
քո, զոր մեղօք կորուսի,
'ի ներել ինձ լիով զա̃մ·
և յընդունել զիս մարդա-
սիրապէս 'ի համբոյր հաշ-
տութեն ։

Զինչ կարող իցեմ տա-
նել վ̃ն մեղաց իմոց, բայց
խոնարհութե̃ խոստովա-
նիլ և ողբալ · և զքո նե-
րողութիդ անդադար ա-
ղաչել ։ Պաղատիմ առ քեզ
լո́ւր ինձ գթութե̃, 'ի կալ

ե-

իմում առաջի քո, ա̃ծ իմ։ Արդ մեղք իմ չար թուին ինձ յոյժ, և այլ ո՛չ երբէք կամիմ գործել. այլ զղջացեալ եմ՝ ի նոցանէ. և զղջացայց ցորչափ իցեմ կենդանի. պատրաստ եմ ապաշխարել և ըստ կարի վճարել։ Թո՛ղ ինձ տ̃ր, թո՛ղ ինձ զմեղս իմ. վասն անուանդ քում ա̃յ կեցո՛ զհոգի իմ՝ որ պատուականան արեամբ քո գնեցեր։ Ահա յանձն առնեմ զիս ողորմութե̃ քում. և ՚ի ձեռս քո աւանդեմ զիս։

Արա՛ ը͞դ իս ը͞ս բարութե͞ն
քում, և մի՛ ը͞ս չարութե͞ն
և անօրէնութե͞ն իմում։

'Ի շաբաթու։

Ո՛վ լոյս միշտնջենաւոր.
որ 'ի վերոյ ես քան զա͞մ
լոյս եղական, փայլեա՛ ըղ-
փայլատակունս 'ի բար-
ձանց՝ մտանել 'ի շտեմա-
րանս սրտի իմոյ։ Մաք-
րեա՛, ուրախացո՛, պայ-
ծառացո՛, և կենդանագոր-
ծեա՛ զհոգի իմ և զզօ-
րութիւնս սորա՝ յարել 'ի
քեզ հրճուանօ՛ք ողջական հիաց-
մամբք

մամբ ։ Երբ եկեսցէ այն
երանաւէտ ժամ ցանկա-
լի․ զի տեսլեամբ քո զիս
յագեցուսցես, և լցիս
ինձ ամ յամի ։ Մինչև է
տուէեղ այս, ոչ լինի լնու-
լի խնդութիւն ։ բարէ,
դեռ կենդանի է յիս հին
մարդն․ չէ է բոլորովին
՚ի խաչելեալ, և ոչ կատա-
րելապէս մեռեալ ։ Դեռ
քուռն ցանկայ հակառակ
հոգւոյ, պատերազմունս
յարուցանէ ներքինս․ և
չթողու թագաւորութեն
հոգւոյ կալ յանդորրու ։

Այլ դու որ տիրես զօ-
րութե̃ն ծովու, և զձայն
ալեաց ն̃ր ցածուցանես,
արի՛ օգնեա՛ ինձ: Ցրուեա՛
զհեթանոսս, որք կամին
ը̃ պատերազմ. խորտա-
կեա՛ զնոսա զօրութ̃բ քով:
Ցո՛յց զմեծամեծս քո, և
փառաւորեսցի աջ քո:
Զի չի՛ք իմ այլ յոյս և
ապաւէն՝ բայց 'ի քէն տ̃ր
ա̃ծ իմ:

Աղօթք յառաջ քան զխոստովանութեան ։

Ո՛ հաւատալիկ տր̃ իմ յս̃ քս̃ միայն յոյս փրկութեան իմոյ, 'ի ձեռն նշուլից շնորհաց քոց ծանեայ՝ զի մեղուցեալ եմ առաջի մեծի ածութեան քո ։ Մեղայ արդարև ընդդէմ ստեղծողին իմ, մեղայ ։ Մեղայ ընդդէմ փրկչին իմ մարդասիրի, մեղայ ։ Մեղայ ընդդէմ շնորհազարդողին հոգւոյս իմ, մեղայ ։ Քեզ միայն

միայն մեղայ տ̃ր և զչա՛ր
առաջի քո արարի : Զղ-
ջամ և ցաւիմ 'ի վ̃ր ա̃մ
մեղաց իմոց , որովք զա-
նացուցի զքեզ զծովդ ա̃մ
քաղցրութե̃ : Գթա՛ յիս
աղաչեմ 'ի մեղուցե̃լ ծա-
ռայս քո , զոր անչափ բա-
րերարութ̃ ստեղծեր , և
անճառ մարդասիրութբ̃
փրկեցեր : Եւ թո՛ղ ինձ
զանօրէնութի̃ս իմ , զոր
ինձէն գիտեմ, և 'ի միտ
առեալ զնոսին՝ ցաւիմ 'ի
սրտէ • և յուսով ողոր-
մութե̃ քո յառաջադրեմ

խոս-

խոստովանիլ ամբողջանդ, և ապաշխարել ըստ կարի. և ուղղել զվարս իմ նպաս-տութբ շնորհաց քոց : Ըն-կալ զիս աղաչեմ վերստին 'ի շնորհս և 'ի սէր քո՝ բա-րեխօսութբ ամենօրհնեալ մօր քոյ մարիամու մշտ կուսին, և համօրէն սրբ սրբց քոց, 'ի փառս անճա-ռելի ողորմութն քո, և 'ի պատիւ կենդանարար խաչի, և մահուան քո.

ամէն :

Մարիամ կոյս անարատ զանապական փեսայդ ա-

զպաշտեալ զն հաշտեացի ընդ
այրի եղեալ հոգիս. և
միաւորեսցի դարձեալ սի-
րով ԶԷ հեռացեալս 'ի Նը-
մանէ։

Աղաչեմ զքեզ Տր հրեշ-
տակ Այ՝ բարեխնամ պա-
հապան անձին իմոյ. և
Ամ սրբք Այ, հայցեցէք 'ի
Տնէ օգնական լինել ինձ՝
բարւոք առնել զայս խոս-
տովանութիւն իմ, և ըն-
դունել զթողութիւն մեղաց
և զշնորհս՝ 'ի փառս Տն,
և 'ի փրկութիւն հոգւոյ ի-
մոյ. ամէն։

Աղօթք

Աղօթք յետ խոստովանութեան :

Ո ամենախնամ ամենակալ
տր իմ յս քս , հայցեմ
յանչափ մարդասիրութէդ,
զի որ ինչ պակասութիւք
եղեն յինէն անգիտութբ
և ակամայ՝ յայսմիկ խոստ-
ովանութե , լցուսցէ ո-
ղորմութի քո , և հեղումն
արեան քո 'ի խաչին : Նաև
հաճեսցիս պահպանել զիս
յերկիւղ քո տր , և 'ի սէր
ածութէդ , և 'ի շնորհս
հոգւոյդ սբյ : Որպ զի մի
լիցի ինձ դարձեալ մե-

զանչել Եդեմ մեծվայել-
չութեն քում. այլ սիրել
զքեզ միշտ, և 'ի ծառայ-
ութե քում հնազ յայսմ-
հետէ մինչև յաւիտեան.
ամէն:

Բարձր առնեմ զքեզ տր
զի ընկալար զիս, և ոչ
ուրախ արարեր զթշնամ-
մին իմ յիս: Տր ած իմ,
կարդացի առ քեզ և բժշ-
կեցեր զիս. տր հաներ 'ի
դժոխոց զանձն իմ: Ոպ
սաղմոս ասասցեն քեզ
փառք իմ, և այլ մի լաս
զղջացայց՝ տր ած իմ, յա-
ւէ.

ւիտեան խոստովան եղէց քեզ:

Աղօթք յառաջ քան զհաղոր- դութիւն:

Տ̅ր իմ և ա̅ծ իմ յ̅ս ք̅ս, ծայրագոյն սիրելի հոգ- ւոյ իմոյ: Գթա՛ծ լեր ա- ղաչեմ՚ի մեղուցեալ ծա- ռայս քո․ և արդեամբք չարչարանաց և մահուան քո մաքրեա՛ զախտ իմ յա̅մ երկրաւոր ըղձից և ախորժանաց․ որ̅ զի կա- րացից արժանա̅ ընդու- նել զամենաս̅բ զհաւոր

խորհուրդ մարմնոյ և ա-
րեան քո ։ Քանզի Ճշմար-
տապէս հաւատամ զի դու
առաջինկայ ես յամենայնս
խորհուրդս յայս՝ յն̃ քն̃
ա̃ծ և մարդ ․ և կամիս զի
ընկալայց զքեզ 'ի հոգի
իմ, և սիրով միացայց ը̃ն
քեզ ։ Փոխանակերպեա՛ զիս
աղաչեմ՝ սովաւ 'ի քեզ
միաւորութե̃ սիրոյ ․ ա̃ղ
զի յայսմ հետէ 'ի քեզ՝ և
վասն քոյ կեցից մինչև 'ի
կատարած կենաց իմոց ․
միշտ սիրելով զքեզ 'ի վեր
քան զա̃մ, և ծառայելով
մեծ-

մեծվայելչութեան քում․ ամէն ։

Աղօթք յետ հաղորդութե ։

Յս քս յոյս անմահութե․ և երանութե յաւիտենա-կան․ շնորհակալ եմ ըզ-քէն յաղագս անչափ սի-րոյդ, որով հաճեցար գալ բնակել ՚ի յիս յանարժան ծառայս քո ։ Եւ հայցեմ ՚ի քէն խոնարհութբ, զի ջերմեռանդութբ ամենա-քաղցր սիրոյ քոյ բորբո-քեսցես զսիրտ իմ, և մաք-րեսցես և ձգեսցես առ

քեզ զզգայութիւնս իմ։
Ադ̃ զի սիրով քով բոլորո-
վին վառեալ՝ մոռացայց
զիս դիւրովին, և զունայ-
նութիւն կենցաղոյս. և միայն
զքեն խորհեցայց, քեզ
միայն փափաքեցայց, և ը̃
քեզ միայն կատարելապ̃ս
եղէց միացեալ հոգւով։
Եւ զա̃մ զգործս իմ 'ի
փառս և 'ի գովեստ ան-
ուան քո կատարեցից. խո-
նարհութ̃բ և հնազանդու-
թ̃բ, սիրով և բերկրու-
թ̃բ։ Եւ դու միայն եղի-
ցիս միշտ յոյս իմ, մեծու-
թի̃ն

թի̃ն իմ, իմաստութի̃ն իմ.
զուարճութի̃ն իմ. ուրա-
խութի̃ն իմ, հանգիստ իմ,
ապաւէն իմ, օգնական իմ,
բաժին իմ, և ժառանգու-
թի̃ն իմ. յորում հանապազ
բևեռեալ և հաստատեալ
լիցի միտք իմ և սիրտ իմ:
Եւ մի՛ երբեք թողուլ տա-
ցես լինել 'ի մահուչափ մեղս
ինչ անկանիլ՝ և լքանիլ
յերեսաց քոց, որ ես
կեանք հոգւոյ իմոյ: Ո̃ղ
զի միշտ քեզ ծառայելով
փառաւորեցից զքեզ ընդ
հօր՝ և ը̃ հոգւոյդ սր̃յ յա-
ւի-

ւիտեանս · ամէն ։

Իջաք 'ի բարութեց քոյ տէր
ճաշակելով զմարմին քո և
զարիւն · փառք 'ի բար-
ձունս կերակրողին զմեզ։
Որ հանապազ կերակրես
զմեզ՝ առաքեալ 'ի մեզ զհո-
գևոր քո զօրհնութի ։ փառք
'ի բարձունս կերակրողին ·
զմեզ ։

Գոհանամք զքէն տէր որ
կերակրեցեր զմեզ յանմա-
հական սեղանոյ քո , ճաշ-
կելով զմարմին և զարիւնդ
'ի փրկութեն աշխարհի , և
կեանք անձանց մերոց ։

Հանգանակ հաւատոյ ։

Հաւատամք ՚ի մի ած հայրն ամենակալ յարարիչն երկնի և երկրի․ երևելեաց և աներևութից ։ Եւ ՚ի մի տր յս քս յորդին այ ծնեալն յայ հօրէ միածին, նախ քան զամ յաւիտեանս ։ Ած յայ՝ լոյս ՚ի լուսոյ․ ած ճշմարիտ յայ ճշմարտէ․ ծնունդ և ոչ արարած ։ Նոյն ինքն համագոյակից հօր․

հօր, որում Ած ինչ եղև
յերկինս և 'ի վՐ երկրի
երևելիք և աներևոյթք ։
Որ յաղագս մեր մարդկան
և վն մերոյ փրկութե ի-
ջեալ 'ի յերկնից մարմնա-
ցաւ, մարդացաւ, ծնաւ
կատարելապէս 'ի մարիա-
մայ սբյ կուսէն հոգւովն
սրբով ։ Որով էառ մար-
մին, հոգի, միտս, և զա-
մենայն որ ինչ է 'ի մարդ-
ճշմարտապէս և ոչ կար-
ծեօք ։ Չարչարեալ խա-
չեալ թաղեալ, յերրորդ-
աւուր յարուցեալ. ելեալ

'ի

'ի յերկինս նոյին մարմնովն նստաւ ը̄դ աջմէ հօր ։ Գալոց է նոյին մարմ̃նովն և փառօք հօր 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս , որոյ թագաւորութեն̃ ոչ գոյ վախճան ։ Հաւատամք և 'ի ս̃բ հոգին յանեղն և 'ի կատարեալն , որ ~~'ի հօրէ և յորդւոյ բղխեալ~~ Որ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի մարգարէս և յաւետարանս ․ որ էջն 'ի յորդանան , քարոզեաց զառաքեալն , և բնակեցաւ 'ի ս̃բսն ։ Հաւատամք և 'ի

մի

մի միայն ընդհանրական և յառաքելական եկեղեցի: 'ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, 'ի քաւութիւն և 'ի թողութիւն մեղաց: 'ի յարութիւն մեռելոց: 'ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց: Յարքայութիւնն երկնից: Եւ 'ի կեանսն յաւիտենականս: ամէն:

Աղօթք առ Տէրն մեր Յ̃ս Ք̃ս․ զոր պա՛րտ է ասել 'ի ժամ պատարագին ։

Գառն Ա̃յ՝ Տ̃ր իմ և Ա̃ծ յ̃ս ք̃ս, որ զենար 'ի վերայ խաչին և բարձեր զմեղս աշխարհի ։ Մեղուցեալ ծառայս և ծանրաբեռնեալս յանցանօք՝ անկեալ աղաչեմ զքեզ Տ̃ր իմ և Ա̃ծ իմ ։ Ողորմեա՛ ինձ, որպէս ողորմեցար համօրէն աշխարհի, զի դու ես լոյս և լոյս աշ-

խարհ-

խարհի , Ճանապարհ և
Ճշմարտութի՜ն և կեանք ։
Զմահացե՜լս մեղօք և զա-
նօրէնեալս յանցանօք մի՛
անտես առներ , այլ՝ ո-
ղորմեա՛ ինձ վ՜ն տ՜մ անօ-
րինական կրից քոց , որոց
տարար համբերութեամբ
բազմաւ ։ Յիշեա՛ ամենա-
կեցո՛յց տ՜ր՝ զիջու՜ն քո
'ի հայրական ծոցոյն , և
զմարմնանալն 'ի ս՜բյ կու-
սէն մարիամայ ։ Յիշեա՛
ամենօրհնեա՛լ տ՜ր՝ զշրջելն
քո իբրև զմարդ 'ի մէջ
մեղաւորաց մարդկան ։

Յիշեա՛ ամենամբք տէր՝ զմկր-
տելն քո 'ի յորդանան 'ի
յովհաննէ : Յիշեա՛ ամե-
նագէտ տէր՝ զդարովանսն
'ի դալրացն , և զփորձան-
սըն 'ի փարիսեցւոցն : Յի-
շեա՛ յաւաջատես տէր՝ ըղ-
մատնիլըն 'ի յուդայէ , և
զքամահելըն 'ի քահանայի-
ցըն : Յիշեա՛ ամենազօր
տէր՝ զըմբռնիլըն 'ի սար-
տիզլին , և զձեռնակապիլըն
'ի խուժանէն : Յիշեա՛ ա-
մենակարօղ տէր՝ զկալն ա-
ռաջի կայիափայի , և ըղ-
հարցումն 'ի յաննայէ : Յի-

չեմ անոխակա՛լ, որ՝ զպատ-
տակն ՚ի ծառայէն, և զկը-
ռուփն ՚ի կատաղեացն:
Յիշեմ երկայնամիտ որ՝
զթուքն ՚ի յեբրայեցւոցն,
և զծեծն եղեգամբ: Յի-
շեմ արքայ արքայից՝ ըղ-
կապանօք կանգնելն ՚ի յա-
տենին պիղատոսի, և ըղ-
գանելն ՚ի նմանէ: Յի-
շեմ անմատոյց լոյս՝ զքը-
ղամիդն կարմիր, և զպը-
սակն փշեղէն: Յիշեմ ան-
յիշաչար որ՝ զժամն զայն,
յորժամ բարձեր զխաչա-
փայտն կենսաբեր ուսովդ:
Յի-

Յիշեա բարձրեալ զբարձ-
րանալն քո 'ի վ̃ր կենդա-
նարար փայտին, և զպա-
րապնդելն բևեռօք ։ Յի-
շեա մ̃ր մտաւանմբր զպա-
քումն ծարաւոյն, և զձա-
շակ լեղւոյն և քացախին ։
Յիշեա մ̃ր մտաւանար ըղ-
ձայնն էլի էլի, և զխո-
ցումն 'ի զինուորէն ։ Յի-
շեա մ̃ր մտաւանար զհոսումն
վարդագոյն ջ̃ր արեանդ,
և զխոնարհելն ա̃ծացեալ
գլխոյդ ։ Յիշեա կենդա-
նւոյդ յաւիտենից զթաղումն
եռեքօրեայ, և զյարութ̃ն

ընծապէս, և զհամբար-
ձումն հրաշափառապէս:
Յիշեա՛ յիշեա՛ յիշատա՛կդ
յաւիտենից զկորուսեալս •
քանզի վասն մեղաւորիս
յանձն առեր զայս ամե-
նայն ամենագու՛թ տէր:
Արդ՝ զայս ա՛մ ունիմ
առ քեզ միջնորդ և բա-
րեխօս • բազումողո՛րմ ո-
ղորմեա՛ ինձ, և թո՛ղ զա-
մենայն յանցանս իմ, և
սրբեա՛ 'ի մեղաց • ազա-
տեա՛ յանվախճան վշտաց
գեհենին, և տո՛ւր ինձ
տեղի յարքայութեդ քում •

զի դու ես մարդասէր տ̃ր ։
Եւ քեզ ը̃ Հօր եւ ը̃ Հոգ֊ւոյն սր̃յ վայելէ փառք ․ իշխանութի̃ն եւ պատիւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յա֊ւիտենից ․ ամէն ։

ՍԲ̃ՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՑՒՈՅ Ա֊ՂԵՐՍ ԾԱՂԿԱՆԱՑ ՏԱՅ̃Ն ՅԻՇԱ֊ՏԱԿԱՑ Տ̃ՐՈՒՆԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ։

Բան ․ ՂԵ̃ ։

Արեգակն արդար ․ ճա֊ռագայթ օրհնեա̃լ ․ լուսոյ կերպարան ․ փափաք անձ̃֊կուն ․ բարձրեալ անքն֊

 նին

նին • զօրեղ անպարտում •
բարւոյ բերկրուն • յու-
սոյ տեսուն • գովեն երկ-
նաւոր • Թագաւոր փա-
ռաց • ք͞ն տրարիչ • խոս-
տովանեն կեանք: Եւ արդ՝
զԹերութիւն վրիպանաց
բազմախառն ձայնի եղկե-
լոյս՝ ամենազօրդ բանին
լցեալ, մատուցեալ յա-
ղերս հաճուն հօր քում
բարձրելոյ: Որ զ͞ն իմ՚ի
փորձ եկիր անիծից, կեր-
պարանեալ զիմ նմանուն՝
ամենեւին կենաց օրհնուն,
վերինոց և ներքնոց բա-
րե.

րեխնամօղ տեսուչ համայ-
նից ։ Զի թէ յանձն ա-
ռեր մեռանիլ վասն իմ՝
ա̃ծ և ո̃րդ բոլորեցուն ,
ո՞րչափ հաճեսցիս առա-
ւել և այժմ վտանգաւորս
կրից կարեկցել, ընդ իմ՝
պարտաւորիս միշտ աղօ-
թելով ազգակցաւ մարմ-
նոյդ առելոյ 'ի մէնջ՝ առ
համապատուէդ քո հայր ։
Նաւ վասն արեանդ պատ-
ուականի միշտ մատուցե-
լոյ 'ի հաճուն կամաց առա-
ջիդ՝ բարձցին վտանգք մե-
ղուցեալ դատապարտե-

լոյս • Թողցի՛ն պարտի՛քն • տոլաքինեցի՛ ամօթն • մո՛ռացի՛ն պատկառանքն • բարեգործեցի՛ն դատա_կնիքն • սատակեցի՛ն որ_դունքն • վերասցի՛ լալն • հանդարտեսցէ՛ կրծումն ատամանցն : սպառեցի՛ն ողբքն • հատցի՛ն արտա_սուքն • մերժեցի՛ սուգն • հալածեցի՛ խաւարն • վառնեցի՛ հուրն սաստ_կուն • հերքեցի՛ն տան_ջանարանքն բաղմօրինակք: Եկեսցեն գթութիք կա_մօլեդ եւ պարգեւօղեդ կե_նաց

նաց ամենից. ծագեսցէ՛
լոյսդ. տրագեսցէ՛ փրկու-
թիւնդ. հասցէ՛ օգնութիւնդ.
ժամանեսցէ՛ այցելութիւնդ.
կանխեսցէ՛ ցօղդ ողորմու-
թեան. յառաջեսցէ՛ արբուս-
ցէ՛ զանդաստանս պապա-
քեալ՝ անկեալ ոսկերացս
թշուառութ՜ ՚ի վիհն մա-
հու. ծաղկեցուսցէ՛ պտ-
ղաբերեսցէ՛ բաժակդ երկ-
նաւոր արեան կենարա-
րիդ՝ զերկիրս խնամեալ
ասուրն լուսոյ. որ ան-
ծախապէս մինչ պատա-
րագի յիշատակ կենաց

փրկութե հոգւոց ննջեցե-
լոց ։ Զի ամենայնիւ մա-
հացեալ հոգիս մարմնովս մե-
ղաց՝ շնորհօք քո գթած՝
'ի քեզ զօրացեալ քև նո-
րոգեցայց , զատեալ 'ի մե-
ղաց անմահ կենդանութե
'ի յարութեն արդարոց ,
հօր քում օրհնեցեալ ։ Ընդ
որում քեզ փառք , և հոգ-
ւոյդ սրբոյ բարեբանու-
թիւն՝ վայելչական գոհու-
թեամբ , այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից ․
ամէն ։

Սբյն Ներսէսի Լամբրօնացւոյն աղերս մաղթանաց՝ խօսք ընդ Յսի ։

Բայց դու նայեա՛ց յիս ա-
մենակարօղ տր իմ յս, յա-
թուոյ փառացդ և շնոր-
հաց, տալով անարժանիս քո
ծառայիս զանխառն միտս՝
՚ի յոյս հանդերձեալ քոյ
յուսոյդ ։ Տե՛ս տր թէ որ-
քան վտանգիմք յաղցաւոր
կենացս կրից ՚ի զանազան
հողմոց բքաբեր շնչմանց և
բեքալեանն խռովութբ ,
թշուառացեալ մնացս ե-
րեր-

բերեալ։ Զունիմ տ՛ր, պը-
տուղ գործոց քեզ նուէր
հաշտութե՟ ․ քանզի զոր ու-
նէլ կարծէի՝ մաշեալ սպա-
կանեաց՝ 'ի քում ահաւո-
րութե՟դ եկեալ գիտուն։
Եւ ես մերկ և թափուր,
կիսամեռ՝ և ոգեկործան,
միայն զմարդասիրութե՟ ո-
տիցդ կախիմ՝ բուռն հա-
րեալ զդմանէ, և ոչ եր-
բէք զթողուլն ախորժեմ։
Հա՛ն զիս 'ի չարս շաւղաց,
զորս բերանով իմով ա-
ղարտեմ։ Եւ ուսո՛ զճա-
նապարհս քո ուղիղս, ո-
րում

րում կամօք սրտիս վկայ-
եմ ։ Անկայ 'ի մահիճս
մեղաց , և ես ինձէն ըզ-
գայլչութի մեղացս բողո-
քեմ։ Տուր զբժշկութի
ախտացեալ հոգւոյս , որ
առողջացուցանել զայլս
կարես։ Զուխտս հաճելի
բանի յեկեղեցիդ անդ-
րանկաց առաջի ամերկկե-
ղածայ քոյ նուէրեմ։ Կե-
րիցեն տնանկք , և յագես-
ցին 'ի ամանէ , և օրհնես-
ցեն զքեզ՝ որ զՏէր խնդ-
րեն։ Զաղօտացեալ քո լոյս
բարեկամոյն քոյ ցուցա-
նեմ։

նեմ, յիշեսցեն սովաւ, և դարձցին առ Տր՝ որք 'ի ծագաց երկրէ, քում գիտութեն փափաքեն : Քեզ փառք պարծանք և գրաւ աշխարհի՝ 'ի յերկինս փառաւորեալ, յաւիտեանս ամէն :

Նորին Ներսիսի՝ Մաղթանք առ Տր հոգին Սբ :

Ո՛վ Տր՝ և դաստիարակ, հեզ՝ և խնամօղ ած իմ հոգի, շնչեա՛ 'ի մրրկէն ծովս խորհրդոյս զովուց շնորհիդ՝ որով խաղաղի. և ում միշտ

միշտ երախտիք քո սոսա-
ցար զիս քեզ պարտական
գոլեստի, լի՛ց և այժմ
զբերան իմ օրհնութե̃ ո̃ր
ընծայել. Թէպէտ և ես
անարժան տաճար լինել
քումդ հանգստի, այլ դու-
նուաստ՝ նու միայն գործի
հնչման քո ձայնի. և զան-
ճառ խորհրդոյ քոյ հան-
ճար տարփալի, բացեալ
փայլեցո՛ խնդրողաց նորին
առաջի: Ի փառս պատ-
ուոյ մեծի քոյ անուան
սր̃բ սիրելի, և ինձ կըշ-
տամբեանս բարբառ բերա-
նոյս

Նոյն ժխտող ծառայի ։

Պարգեւաւ նորին ներողին ա-
ղօթք անձին . որ 'ի փորձութե-
նէ ելէ , կմ 'ի հիւանդս ։

Մեք շուրջ պատեալ 'ի տարակուսանաց յամենայն կողմանց սրտիւ շաղախեալքս , և ունկնդրութե կարօտեալքս՝ նայիմք առ քեզ փորձ տկար բնութենս քահանայապետդ յս ։ Ո՛վ որ վս մեր մեղս եղեր , զի մեք լիցուք վս քո արդարութի ։ Ո՛վ որ վս մեր երկրաւոր եղեր ,

զի մեք լիցուք մ՟ քոյ երկ-
նաւորք։ Ա՛յն որ մ՟ մեր
հաց եղեր, զի մեք ՚ի ճա-
շակելն զքեզ՝ սրբեսցուք։
Տուր զպատրաստեալ վշտօք
մարմին քո՝ ամ՟ սրտի սըր-
բարար կերակուր։ Մա-
ռօճակեմ զարեան քոյ վէ-
տակ անմեղ կայլակեալ՝
օրդւոց մարդկան անմե-
ղուն զմայլումն։ Զգեամ
զփրկական քոյ զխաչդ զօ-
ղելոյս ՚ի ծով աշխարհիս՝
առ. քեզ վերածիչ։ Կարօ-
տացաք շնորհի՝ սփաւեամ։
Լքաք ՚ի գործոց՝ քաւեամ։

Խարխափեմք զխաւար՝ Ճա-
ռագայթեա՛ : Կործանե-
ցաք 'ի հաւատոց՝ հաստա-
տեա՛ : Դու ես յոյս , դու
ես լոյս ։ դու ես կեանք ,
դու ես քաւութ̅ի · դու
ինքն և անմահութ̅ի : Քեզ
սպասեն յեցեալքս 'ի շը-
նորհս քո · 'ի քե՛ն կարօ-
տի՛ն առնուլ փրկութիւն
խառնեղէնքս 'ի մարմինդ քո·
զքեզ ունին քաւիչ քահա-
նայ՝ գնեալ արեամբ հօտս
քո : Հայեա՛ց յամենե-
սեան · սփոփեա՛ զտառա-
կուսանս մեր քոյին վա-

ստա-

տանկովքդ: Հանդարտա-
ցո՛ զխռովուն̃ս մեր՝ քոյին
խաղաղութե̃բդ: Հանգո՛
զաշխատանս մեր 'ի քոյ օ-
թեւանսդ. ուր դու գը-
նացեր ով տ̃ր, և խոստա-
ցար: Արժանացո՛ զքոյաս
փառաւորել զքեզ այդր ը̃
հօր, և ընդ ս̃բ հոգւոյդ
յաւիտեանս. ամէն:

Նորին ներբողեան աղօթք առա-
ջեալ առ խաչելեալն յս̃:

Առ քեզ ակնարկեմ, աղ-
բիւր ջրոյ կենդանւոյ, և
աղաղակեմ, թէ ընդէ՞ր է

ինձ սրբութեն ծարաւել.
երբ դու ես իմ սրբուն,
կմ ընէր փափագեմ մաք-
րութեն, մինչ դու ես իմ
մաքրուն: Այսուհետև
ուսեայ, եթէ դու ես ի
մաստուն մեզ յայ առնել.
արդարուն, և սրբութի․
առ քեզ ծարաւիմ, քեզ
փափագեմ, քեզ սպասեմ․
տուր իմ ծարաւեալ ոգ-
ւոյս ըքեղ զովացումն՝ աղ-
բիւր ջրոյ կենդանւոյ խա-
ղացելոյ 'ի կեանսդ յաւի-
տենից: Ծարաւիմ ըմ-
պել 'ի կրկին վտակաց կը-
ղեդ,

զեդ, որով և սրբեալ սի-
րով քո զմայլիմ: Քաղց-
նում ուտել զմարմինդ, ո-
րով կենդանացեալ անմահ
ես լինիմ, Փափագեմ ող-
ջագուրել զբեւեռած ձե-
ռացդ, որով հասեալ առ
քեզ այսակիմ: Տուփամ
ակնարկել զդէմդ, որոյ
ապաւականն 'ի վերայ ի-
մոյ բժշկիմ: Վաղվաղակի
լէր ինձ տէր, զի նուա-
ղեաց յինէն հոգի իմ:
Նուաղեցաւ հոգի իմ 'ի
քո անձկաւգ սիրոյ: Տօ-
չորեցայ յառ քեզ առփա-

 նոցդ

նացդ ո՛վ վ̃ռ իմ խաչեալ:
թալկացայ, յորժամ առ
քեզ ակնարկեմ ո՛վ վասն
իմ ապտակեալ: Ես աղա-
ղակեմ, ցո՛յց ինձ զդէմս
քո. լսեցո՛ ինձ զբարբառ
քո. զի ձայն քո քաղցր է, և
դէմք քո գեղեցիկ: Ե՛րբ
ւ կից՝ երևեցայց քեզ:
Արդ՝ լո՛ւր ինձ, և սր-
բեցո՛ զիս վաղվաղակի քո
գթութ̃դ և սիրով. զի
և յինէն որ հաւատամ 'ի
քեզ՝ բղխեսցեն աղբիւրք
ջրոց կենդանութեան:

ՄԱՂ.

ՄԱՂԹԱՆՔ

Առ ս՟բ Ա՟ծածինն ։

Ողջոյն քեզ մարիամ լի շնորհօք՝ տ՟ր ը՟ քեզ, օրհնեալ ես դու ՚ի կանայս, և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քոյ յ՟ս ։ Սրբուհի մարիամ մայր ա՟յ բարեխօսեա վասն մեր մեղաւորացս, այժմ և ՚ի ժամու մահուան մերոյ ․ ամէն ։

Օրհնութիւն ամենասուրբ կուսին Մարիամու աստուածածնին ։

Մեծացուցէ անձն իմ
զտէր . և ցնծացէ հոգի
իմ Աստուծով փրկչաւ իմով ։..
Այս արար ՚ի վերայ խոնար-
հութեան աղախնոյ իւրոյ . այ-
սուհետև երանեսցեն ինձ
ամենայն ազգք ։
Արար ընդ իս մեծամեծս
հզօրն . և սուրբ է անուն նորա ։
Ողորմութիւն արար ազգաց
յազգս երկիւղածաց իւ-
րոց . և արար զզօրութիւն
բազկաւ իւրով ։

Ցրր.

Ցրուեաց զամբարտաւա-
նս ՚ի մտաց սրտից. և քա-
կեաց զհզօրս յաթոռոց:
Զխոնարհս բարձրացոյց.
զկարօտս ելից բարուբ̃. և
զմեծատունս արձակեաց
ունայնս.

Պաշտպանեաց Իսրայէլի
ծառայի իւրոյ. յիշելով
զողորմութիւն իւր:
Որպ̃ խօսեցաւ առ հարս
մեր. ընդ Աբրահամու՝ և
զաւակի նր̃ յաւիտեան:

Երգ պաղատանաց առ ս̄բ ա̄ծածինն :

Մայր ո̄բ սքանչելի լու-սոյն, որ զա̄ծն ա̄մ յաւի-տեանց յորովայնի քում կրեցեր. և ցնծութ̄ի աշ-խարհի ծնար զբանն ա̄ծ. աղաչեմք : Մայր ո̄բ բա-րեխօսեա :

Աղաչեմ վ̄ն մեր զաւ. 'ի քէն զմարմնացեալն ա̄ծ, որ խոնարհեցաւ. 'ի հայ-րական ծոցոյ. էառ մար-մին ը̄ մարդկային բնու-թեա՝ առանել խաղաղութ̄ի յեր.

յերկինս, և յերկրի. ա-
ղաչեմք: Մայր սբ̅:
Աղաչեմ վո̅: Ներել մեզ
անտես առնել զյանցանս
մեր. և տալ օգնականու-
թի̃ն ը̅դ̅ խնամակաց լինել հա-
կառակամարտից 'ի պա-
տերազմի. աղա:
Աղաչեմ: Զի լուեսցէն
պատերազմունք. դադա-
րեսցին յարձակմունք թշ-
նամեաց. անկեսցի սէր և
արդարութի̃ 'ի յերկրի.
աղա:
Աղաչեմ: Աճեցուցանել
յերկրի մերում զպտղս
բըղ-

թղխումն ազգերաց. զո-
ւատ սրտաբերուն բու-
սոց և տնկոց՝ առ ՚ի զու-
արճալի լինել ամ՟ հար-
կաւոր ակնոյից մերոց.
աղա :

Աղաչեմ : Զի միաբա-
նեսցէ զեկեղեցի իւր մբ՟,
չլինել ՚ի վ՟ր հլումն առա-
քելոց և մարգարէից. պա-
հել անարատ մինչև յօր ե-
րևելոյ գալստեան իւրոյ.
աղա :

Աղաչեմ վ՟ն մեր սրբու-
հի զմիածին քո զորդին.
և վ՟ն հօրւոցն հանգուցե-
լոց

լոյ՝ ընդունել յարքայութիւն
երկնից, և տալ մասն և
բաժին ը̅ սր̅ս տմ̅. այս ։
Յիշեա՛ տր̅ և ողորմեա՛ ։
Եւ ևս առաւել զյորդո֊
րումն սիրոյ և զգործս
բարեաց պարգևել մեզ
խնդրեմք ։
Տո՛ւր մեզ տր̅ տծ̅ մեր ։
Զանձինս մեր և զմիմեանս
տն̅ այ̅ ամենակալին յանձն
առասցուք ։
Քեզ տն̅դ յանձն եղիցուք ։
Ողորմեա՛ց մեզ տր̅ տծ̅
մեր՝ ը̅ մեծի ողորմութե
քում. ասասցուք ամե֊
նե֊

Նէքեան միաբանութեն :
Տր̃ ողորմեա՛ . Տր̃ ողոր-
մեա՛ . մայր Տն̃ բարեխօ-
սեա՛ առ Տր̃ վն̃ մեր :

Սրբուհի մարիա՛մ, սա-
փոր ոսկի , և տապանակ
կտակարանաց . որ զ՚ի վե-
րուստ զհացն կենաց պար-
գևեցեր քաղցեալ բնու-
թեանս . առ նա միշտ բա-
րեխօսեա՛ վն̃ քաւութե̃ մե-
ղաց մերոց :

****
**

ԵՐԵ-

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԱՂՕԹՔ։

Աղօթք խոստովանութեան ամենայն հաւատացելոց ՚ի Քս։ Զոր արարեալ է սբյ տն Ներսէսի հայոց կաթողիկոսին։

Հաւատով խոստովանիմ. և երկիրպագանեմ քեզ՝ Հայր և Որդի և Սբ Հոգի. անեղ և անմահ բնութիւն. արարիչ հրեշտակաց, և մարդկան, և ամ եղելոց. ողորմեա՛

քո

քո սրբարանոյս ։
Հաւատով խոստովանիմ, և երկիրպագանեմ քեզ, անբաժանելի լոյս, միանական ո՛վ Երրորդութիւն և մի ա՟ծութիւն. արարիչ լուսոյ՝ և հալածիչ խաւարի. հալածեա՛ 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց՝ և անգիտութեան, և լուսաւորեա՛ զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս, և ը՟ունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ. ողորմեա՛ ինձ բազմամեղիս։
Հայր երկնաւոր, ա՟ծ Տ՟րչ-
մա-

Վ

մարիտ , որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին • մեղայ յերկինս՝ և առաջի քո • ընկա՛լ զիս ո̃պ զվանառակ որդին՝ և զգեցո՛ ինձ զպատմուճանն զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք • և ողորմեա՛ քո արարածոց , և ինձ բազմամեղիս :

Որդի՛ ա̃յ ա̃ծ ճշմարիտ , որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ , և առեր մարմին 'ի ս̃րբ կուսէն մարիամայ , վ̃ս մերոյ փրկու-

լծէ. խաչեցար՝ և թաղե-
ցար՝ և յարեար 'ի մեռե-
լոց, և համբարձար առ
Հայր. մեղայ յերկինս՝ և
առաջի քո. յիշեա զիս ոպ̃
զաւազակն՝ յորժամ գաս
արքայութ̃ քով. և ողոր-
մեա՛ ։

Հոգի՛ սբ̃՝ ած̃ ճշմարիտ,
որ իջեր 'ի յորդանան, և
'ի վերնատունն. և լու-
սաւորեցեր զիս մկրտութ̃
ա̃բ աւազանին. մեղայ յեր-
կինս և առաջի քոյ. մաք-
րեա զիս վերստին ած̃ային
հրով քո՝ ոպ̃ հրեղէն լեզ-

վրէժս զառաքեալսն. և ողորմեա՛:

Անէ՛ղ բնութի, մեղայ քեզ մտօք իմովք՝ հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս, վն անուանդ քո սրբոյ. և ողորմեա՛:

Տեսո՛ղ ամէն՝ մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ և գործով. ջնջեա՛ զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա՛ զանուն իմ 'ի դպրութեն կենաց. և ողոր:

Քննո՛ղ գաղտնեաց, մեղայ քեզ՝ կամաւ և ակամայ,

մայ, գիտութի͞ւ՝ և անգի-
տութի͞ւ. Թողութիւն շնոր-
հեա՝ մեղաւորիս. զի 'ի
ծննդենէ աւազանին մին-
չև ցայսօր՝ մեղուցեալեմ
առաջի ա͞ծութե͞դ քո ըզ-
գայարանօք իմովք, և ա-
մենայն անդամօք մարմ-
նոյս, և ողորմեա՛:

Ամենախնամ տ͞ր՝ դիր պա-
հապան աչաց իմոց զեր-
կիւղ քո տ͞ր՝ ո՛չևս հայել
յարատ. և ականջաց ի-
մոց, ո՛չ ախորժելով լսել
զբանս չարութեն. և բե-
րանոյ իմոյ՝ ո՛չ խօսել զը-
ստու

տութեամբ. և սրտի իմոյ՝
ոչ խորհել զչարութին. և
ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել
զանիրաւութին. և ոտից ի-
մոց ոչ գնալ՚ի ճանապարհս
անօրէնութե. այլ ուղղեա
զշարժումն սոցա լինել ըստ
պատուիրանաց քոց յամի.
և ողորմեա ։

Հուր կենդանի քո, զհուր
սիրոյ քո զոր արկեր յեր-
կիր, բորբոքեա յանձն իմ.
զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ
իմոյ. և սրբեսցէ զխիղճ
մտաց իմոց. և մաքրեսցէ
զմեղս՝ մարմնոյ իմոյ. և

 վա

վառեսցէ զլոյս գիտութեան
քո 'ի սրտի իմում. և ո-
ղորմեա՛ :

Իմաստութիւն Հօր յո՟, տո՛ւր
ինձ զիմաստութիւն զբարիս
խորհել՝ և խօսել՝ և գոր-
ծել առաջի քո յամ՟ ժամ.
'ի չար խորհրդոց՝ 'ի բա-
նից և 'ի գործոց փրկեա՛
զիս . և ողորմեա՛ :

Կամեցո՛ղ բարեաց՝ ո՟ր կա-
մարար՝ մի՛ թողուր զիս՝ 'ի
կամս անձին իմոյ գնալ.
այլ առաջնորդեա՛ ինձ լի-
նել միշտ ըստ կամաց քոց
բարեսիրաց . և ողորմեա՛ :

Արքա՛յ երկնաւոր՝ տո՛ւր ինձ զարքայութիւն քո, զոր խոստացար սիրելեաց քոց. և զօրացո՛ զմիտս իմ՝ ատել զմեղս. և սիրել զքեզ միայն, և առնել զկամս քո, և ողորմեա՛ :

Խնամօ՛ղ արարածոց՝ պահեա՛ նշանաւ խաչի՛ քո՝ զհոգի և զմարմին իմ, ՚ի պատրանաց մեղաց՝ և ՚ի փորձութեանց դիւաց՝ և ՚ի մարդոց անիրաւաց, և յա̃մ վտանգից հոգւոյ և մարմ̃նոյ. և ողորմեա՛ :

Պահապա՛ն ա̃մի ք̃ս՝ աջ

քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ, 'ի տուէ և 'ի գիշերի, 'ի նստել 'ի տան՝ և 'ի գընալ 'ի ճանապարհի, 'ի նընջել՝ և 'ի յառնել. զի մի երբէք սասանեցայց. և ողորմեա՛ :

Ած իմ, որ բանաս զձեռն քո, և լնուս զամ արարածս ողորմութ͞բ քով. քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ՝ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան. և ողորմեա՛ :

Դարձուցի՛չ մոլորելոց՝
դարձո՛ զիս 'ի չար սովո-
րութե՛ց իմոց 'ի բարի սո-
վորութիւն. և բեւեռեա՛
յոգի իմ՛ զսոսկալին որ մա-
հուն, և զերկիւղ գեհե-
նին, և զսեր արքայու-
թե՛ քո. զի զղջացայց 'ի մե-
ղաց, և գործեցից զար-
դարութի՛. և ողորմեա՛ :
Աղբի՛ւր անմահութե՛ աղբե-
րացո՛ 'ի սրտէ իմմէ ար-
տասուս ապաշխարութե՛
ո՛յ պտունկին. զի լուա-
ցից զմեղս անձին իմոյ՝ յա-
ռաջ քան զերանելն իմ՛

յաշ

յաշխարհէս. և ողոր։

Պարգևեա՛ ողորմութե՛ն, պար-
գևեա՛ ինձ ուղղափառ հա-
ւատով, և բարի գործովք,
և ս̃րբ մարմնոյ և արեան
քո հաղորդութ̃ե գալ առ
քեզ. և ողորմեա՛։

Բարերա՛ր տ̃ր, հրեշտա-
կի բարւոյ յանձն արաս-
ցես զիս, քաղցրութ̃ե ա-
ւանդել զհոգի իմ, և ան-
խռով անցուցանել ը̃ չա-
րութիւն այսոցն, որ են
՚ի ներքոյ երկնից. և ո-
ղորմեա՛։

Լոյս ճշմարիտ քո արժա-
նա-

նաւորեմ զհոգի իմ՛ ու-
րախութբ̃ տեսանել զլոյս
փառաց քոց 'ի կողման ա-
ւուրն. և հանգչել յուսով
բարեաց յօթեւանս արդա-
րոց՝ մինչև յօր մեծի գալս-
տեան քո. և ողորմեա՛։
Դատաւո՛ր արդար՝ յոր-
ժամ գաս փառօք հօր դա-
տել զկենդանիս և զմե-
ռեալս, մի՛ մտաներ 'ի դա-
տաստան ը̃ ծառայիս քո,
այլ փրկեա՛ զիս 'ի յաւի-
տենական հրոյն, և լսե-
լի՛ արա ինձ զերանաւէտ
կոչումն արդարոց յերկ-
նից

նից արքայութեանդ. և ո-
ղորմեա՛:

Ամենողորմ Տր՝ ողորմեա
ամ հաւատացելոց 'ի քեզ,
իմոց և օտարաց. ծանօ-
թից՝ և անծանօթից. կեն-
դանեաց, և մեռելոց. շը-
նորհեա՛ և թշնամեաց ի-
մոց՝ և ատելեաց զթո-
ղութի՛ որ առ իս յանցա-
նաց. և դարձո՛ զնոսա 'ի
չարեացն, զոր ունին վն
իմ. զի ողորմութեան քում
արժանի եղիցին և նոքա.
և ողորմեա՛:

Փառաւորեալ Տր՝ ընկա՛լ
զա-

զաղաչանս ծառայիս քո՝ և
կատարեա՛ ի բարի զխն-
դրուածս իմ. բարեխօ-
սութեամբ սբ՟ ա՟ծած-
նին, և յովհաննու մկրտ-
չին, և սրբոյն ստեփան-
նոսի նախավկային, և
սբ՟յն գրիգորի մերոյ լու-
սաւորչին. և սբ՟ց առա-
քելոցն՝ և մարգարէից՝
և վարդապետաց՝ և մար-
տիրոսաց՝ և սբ՟ց հայրա-
պետաց՝ և ճգնաւորաց՝ և
կուսանաց. և ա՟մ սբ՟ց
քոց երկնաւորաց՝ և երկ-
րաւորաց. և քեզ փառք
և

եւ երկրպագութիւն անբա-
ժանելի սրբոյ երրորդութեան
յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն:

ՍՐԲՈՅՆ ԳՐԻԳՈՐԻ ՆԱՐԵԿԱՑՒՈՅ Ա-
ՍԱՑԵԱԼ ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱՒՈՐՔ
ԱՐՀԱՒՐԱՑ ԳԻՇԵՐԱՅՆՈՅ:
ԲԱՆ. ԾԵ:

Ընկա՛լ քաղցրութեամբ տէր
Աստուած հզօր զդառնացօղս
զաղաչանս. մատի՛ր գը-
թութեամբ՝ առ պատկառեալս
դիմօք. փարատեա՛ ամե-
նապարգեւ՝ զամօթական
տխրութիւնս. բարձ յինէն

ողորմած՝ զանբերելի ծան-
րութիւնս · անչափելեաւ հը-
նարաւոր՝ զմահացու կըր-
թութիւնս · աւարեաւ միջն
յաղթօղ՝ զխաբողին հա-
ճութիս · բացագրեաւ վեր-
նայնն զմոլեկոյն մուա-
խուղ · կնքեաւ կեցուցիչ՝
զկորուսչին ընթացմունս ·
ցրուեաւ ծածկատես՝ զըմ-
բռնողին չար գումունս ։
խորտակեաւ անքննին՝ ըղ-
մարտողին գնմեցմունս ։
Տնագրեաւ քո անուշամբդ՝
զլուսանցոյց երգ յարկիս ·
պարփակեաւ քո ձեռամբդ

զա-

զուտաստաղ տաճարիս ։
գծագրեա՛ քո արեամբդ՝
զմուտ սեմոց սենեկիս ։
կերպացո՛ զքո նշանդ՝ 'ի
հետս ելից մաղթողիս ։ ամ-
րացի՛ քո աջովդ՝ զհանդս-
տեանս խշտի ։ մաքրես-
ցես 'ի հաղբից՝ զծածկա-
րան անկողնոյս ։ պահես-
ցես քո կամօքդ՝ զտաւա-
պեալ անձն ոգւոյս ։ ան-
խարդախս արասցես՝ զքո
շնորհեալ շունչ մարմնոյս ։
կացուսցես շրջափակ՝ ըզ-
պար զօրուդ երկնայնոյ ։
կարգեսցես 'ի դիմի՝ ընդ-

դէմ դիմա՛ցն դատու ։
Տո՛ւր հանգիստ բերկրու-
թե՛ մահահանգոյնս ներհ-
մա՛ն 'ի խորութէ գիշերիս,
բարեխօսութբ̃ հայցումա-
ծոց սբ̃յ ա̃ծածնիդ՝ և ա-
մենայն ընտրելոց ։ Ամ-
փոփեա՛ պարուրեա՛ զպա-
տուհան տեսութեց՝ զգայա-
րանացս իմաստից՝ անդար-
հութելն զետեղմամբ՝ 'ի
ծփական խռովութեց, կեն-
ցաղականն զբաղմանց· անր-
ջական երազոց, խօլական-
նաց ցնորից, յիշատակա-
ցո յուսոյդ՝ անմոռանալի

պաշտպանեալ։ Իբր սթափեալ վերստին 'ի նինջմանէ ծանրութեն՝ ամենազգաստ արթնութբ̅, հոգենորոգ զուարթութբ̅ 'ի քեզ արձանացեալ, զայս ձայն մաղթանաց՝ բուրման հաւատոյ՝ քեզ ամենօրհնեալ թագաւոր փառաց անճառից, փառաբանողաց երկնագումար խմբից երգակցեալ՝ յերկինս առաքել։ Զի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ն֊

Սուրբն Հայրն Գրիգորի Նարե-
կացւոյ աղօթք զօրաւորք ։

Բան . ԽԱ ։

Որդի՛ ա՟յ կենդանւոյ օրհ-
նեալ յա՟մս, Հօրդ անհա-
ւորի անքննելին ծնունդ ․
որ տկարանայ առ ՚ի քէն
և ոչ ինչ ։ Որ ՚ի ծագել
անստուերաց նշուլից՝ ողոր-
մութեան քոյ փառաց, հա-
լին մեղք ․ հալածին դևք ․
ջնջին յանցանք ․ խզին կա-
պանք ․ խորտակին շղ-
թայք ․ կենդանանին մա-
հացեալք ․ բժշկին հար-

ուռածք . ողջանան վէրք . բառնին ապականութիւնք . տեղի տան տխրութիւնք . նա֊ հանգչին հեծութիւնք . փախ֊ նու խաւարն . մեկնի մէ֊ գըն . մերժի մառախուղն . փարատի մռայլն . սպա֊ ռի աղջամուղջն . վերա֊ նայ մութն . գնայ գիշերն . տարագրի տագնապն . չը֊ քանան չարիքն . հալածին յուսահատութիւնքն . և Թա֊ գաւորէ ձեռն քո ամենա֊ կալ , քաւիչդ մեր : Որ ոչ եկիր կորուսանել ըղ֊ մարդկան ոգիս , այլ կե֊

ցու֊

ցուցանել. Թո՛ղ ինձ զան-
թիւ չարիսն իմ՝ բազում
ողորմութ͞ք. զի դու միայն
ես յերկնի անճառ, և
յերկրի անզննելին. 'ի տարր
դոյի, և յեզրս ծագաց
աշխարհի. սկիզբն ժ͞մի,
և յժ͞մի. ժ͞մ լրմամբ օրհ-
նել 'ի բարձունս. և քեզ
ընդ հօր և հոգւոյդ ս͞բյ
փառք՝ յաւիտեանս.
ամէն։

Նորին սբյն Գրիգորի Նարե-կացւոյն, այլ մաղթանք գի-շերային :

Բան . ՂԵ :

Ո՛վ յաւիտենական . բա-րերար և ամենակալ . ըս-տեղծիչ լուսոյ, և յօրի-նիչ գիշերոյ . կեանք ՚ի մահու, և լոյս ՚ի խաւա-րի . յոյս ակնունողաց, և երկայնմտութիւն տարա-կուսելոց, որ ամենար-ուեստ իմաստութբ քո դարձուցանես յայգ զըստ-ուերս մահու . աննոճաղ ծա-

ծագումն և անմուտ ա-
րեգակն. քանզի ո՛չ զօրէ
ծածկել զփառս տ՟րութե՟ն
քո խաւար գիշերոյ: Ո-
րում կրկնի ծունր երկր-
պագութեան ա՟մ եղելոց.
երկնաւորաց և երկրաւո-
րաց, և սանդարամետա-
կանաց. որ լսես զհեծու-
թիւն կապելոց. և հայես
յաղօթս խոնարհաց, և
ը՟նդունիս զխնդրուածս ն՟ց.
տ՛՟ծ իմ և թագաւոր իմ.
կեա՛նք իմ և ապաւէն իմ.
յո՛յս իմ և վստահու՟ն իմ.
յ՟ս ք՟ս ա՟ծ ա՟մի. սուրբ-

հանդուցե՟լ 'ի հոգիս մե՟ց·
մխիթարութի՟ն վշտաց՝ և
քաւարան մեղուցելոց, որ
գիտես զա՟մ յառաջ քան
զլինել նց · առաքեա ընդ-
պահպանողական զօրու՟ն
աջոյ քո, և փրկեա զիս
յերկիւղէ գիշերի և 'ի
գ՛ծէ չարէ : Որպէս զի
զյիշատակ սոսկալի և ս՟բ
քո անուանդ՝ միշտ համ-
բուրեալ շրթամբք հոգ-
ւոյ՝ ըղձութե՟ շնչոյ, կե-
ցեց պահպանեալ ը՟ այնո-
սիկ՝ որ կարդան զքեզ 'ի
բոլոր սրտէ : Եւ 'ի դը-
րոշ-

րոշմէ խաչիւ քոյոյ նշանիդ ,
զոր ամենայնին արեամբ քո
ներկեալ նորոգեցեր , և
'ի նոյն շնորհ որդեգրու_
թե՛ զմեզ մկրտեցեր , և 'ի
փառս պատկերի քո նկա_
րեալ՝ յօրինեցեր · այսու
պարգևօք ամենակալօք՝ ա_
մաչեսցէ՛ սատանայ · քակ_
տեսցի՛ն մեքենայքն · բարձ_
ցի՛ն որոգայթքն · պար_
տեսցի՛ն մարտուցեալքն ·
պակասեսցի՛ն զէնքն սայ_
րասուրք · մերժեսցի՛ մե_
գըն · փարատեսցի՛ խա_
ւարն · մեկնեսցի՛ մառա_
խուղն :

խուղն ։ Բազում քո հո֊
վանացի , և աջ քո կըն֊
քեսցէ վմ զի գթած ես
և ողորմած , և անուն քո
կոչեցեալ է 'ի վերայ ծա֊
ռայից քոց ։ Եւ քեզ ըդ հօր
հոգւոյդ սրբոյ՝ փառք և
իշխանութի յաւիտեանս
յաւիտենից ․ ամէն ։

Մաղթանք առ սբ ածածինն ։

Ընկալնիլք առաջի քո սբ
ածածին և աղաչեմք զա֊
նարատ զկոյսդ ․ բարեխօ֊
սեա՛ վմ անձանց մերոց , և
աղաչեա՛ զմիածին որդիդ՝
փրկ.

փրկել զմեզ 'ի փորձուէ՟
և յա՟մ վտանգից մերոց ։
Առ քեզ ապաւինիմք ա-
մենասրբուհի, գերագոյն
և հրաշալի, և բաշխող
բարութ՟եց, աղբիւր ես
ծարաւեաց, և հանգիստ
աշխատելոց, և եղեր վեր-
ընկալ ա՟ծային բանին ։
Փութացիր յօգնութ՟ն մ՟ր
ա՟ծածին, և աղաչեա զառ
'ի քեն զմարմնացեալ բանն
ա՟ծ, զի յահաւոր և 'ի միւ-
սանգամ գալստեանն իւ-
րոյ պարգևեսցէ մեզ ըղ-
կեանան յաւիտենից ։

Աղ՟ սրբուհւոյ անարատ մօր քոյ և կուսի՝ տ՟ր ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Ս՟բ զա՟ծածինն և զա՟մ ս՟րբս բարեխօս արասցուք առ Հայր յերկինս, զի կամեցեալ ողորմեսցի, և գթացեալ կեցուսցէ զարարածս իւր: Ամենակալ տ՟ր ա՟ծ մեր կեցո՛ և ողորմեա՛: Ընկա՛լ տ՟ր զաղաչանս մեր բարեխօսութ՟բ ս՟բ ա՟ծածնի անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քո, և աղաչանօք

ձօք տ̃մ սրբոյ քոյ . և ո-
րոց այսօր է յիշատակ :
Լուր մեզ տ̃ր և ողորմեա՛,
ներեա՛, քաւեա՛, և թող
զմեղս մեր : Արժանաւո-
րեա՛ գոհութե̃ փառաւո-
րել զքեզ ը̃ որդւոյ և ը̃
սրբոյ հոգւոյդ . այժմ և
միշտ և յաւէ :

Օրհնեալ տ̃ր մեր յս̃ քս̃ .
ամէն : Հայր մեր, որ յեր-
կի՛նս :

Օ հանգստեան զաղօթս
և զաղաչանս ընկա՛լ մար-
դասէր ա̃ծ 'ի հաճոյս բա-
րերար կամաց քոյ : Ե-

մեր

մեր մեղաց և բազում յան-
ցանացն թողութին շնոր-
հեա՛ : Եւ քեզ փառք յա-
ւիտեանս . ամէն :

Փառք քեզ Տր Ած , որ
պարգևեցեր զօրս բարեաւ
և խաղաղութբ անցուցա-
նել : Մարդասէր Ած զա-
ռաջակայ գիշերս՝ որ 'ի
վր մեր գալոց է , 'ի մե-
ղաց փրկեա՛ , 'ի չարեաց
ազատեա՛ , 'ի գործս բա-
րիս առաջնորդեա՛ : Առա-
ւօտու օրհնութեցն և փա-
ռաբանութեցն արժանի
արա զմ հաւատացեալս
ան.

անոճանդ քում սրբոյ, և
պահեա՛ 'ի խաղաղութ՟ե :
Տ՟ր ա՟ծ մեր տո՛ւր զքո խա-
ղաղութիւնդ ա՟մ աշխարհի.
բա՛րձ զցասումն և զպա-
տուհասն 'ի յարարածոց :
Ողորմեա՛ հարց և եղբարց
մերոց կենդանեաց և հան-
գուցելոց : Ողորմեա՛ զե-
կեղեցի շինողաց , երախ-
տաւորաց , պտղատուէից ,
սպասաւորաց, և այնոցիկ՝
որք ը՟ հովանեաւ ս՟բ տա-
ճարիս են հանգուցե՟լ :
Տ՟ր ա՟ծ օգնեա՛ թագաւո-
րաց քրիստոնէից , և իշ-
խա-

խմնայն բարեպաշտից · զօրաց և զաւակաց նոցին պահելով ՚ի խաղաղութե : Տէր ած մեր պահեա զա-ռաջնորդս և զեղբայրութիւս մեր ամբողջ և անխռով ՚ի կամս ողորմութե քո :

Նշանաւ սբ և պատուա-կան խաչիւ քո հալածեա զերևելի և զաներևոյթ թշնամին ՚ի սահմանաց մե-րոց և ՚ի բնակութեանս մեր-մէ : Փրկեա զմեզ ՚ի հրոյն յաւիտենից : Եւ քեզ փառք յաւիտեանս ·

Ամէն :

Ած մարմնով վն իմ խաչէր:

ԱՂՕԹՔ
Ապաշխարութեան ։

Եօթն սաղմոսք ։

Սաղմոս . Զ ։

Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս ։

Ողորմեա ինձ Տէր, զի հիւանդ եմ ես . բժշկեա զանձըն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ ։

Անձն իմ յոյժ խռովե-
ցաւ, եւ դու Տր մինչեւ
յերբ։
Դարձ Տր, եւ փրկեա
զանձն իմ. կեցո զիս Տր
ըստ ողորմութեան քում։
Զի ոչ ոք է որ ՚ի մահու-
յիշէ զքեզ, նա ՚ի դժոխս
խոստովան առնի առ քեզ։
Վաստակեցայ ես ՚ի հե-
ծութենէ իմում, լուացի զամ
գիշեր զմահիճս իմ, եւ ար-
տասուօք իմովք զանկո-
ղինս իմ թացի։
Խռովեցաւ ՚ի սրտմտութե-
ակն իմ. եւ մաշեցայ ես ՚ի
վս

մ͞ի ամ՟ թշնամեաց իմոց ։
՚ի քա՛ց կացէք յինէն ամե-
նեքեան , ո՛յք գործէք զա-
նօրէնութ͞ն ։

Լուաւ տ͞ր ձայնի լալոյ ի-
մոյ , լուաւ տ͞ր աղօթից ի-
մոց , և տ͞ր զխնդրուածս
իմ ընկալաւ ։

Ամաչեսցեն , և խռովես-
ցին յոյժ ամ՟ թշնամիք իմ.
դարձցին յետս և ամաչես-
ցեն յոյժ վաղվաղակի և
խռովեսցին ։

Փառք հօր , և որդւոյ , և
հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ՝
և յաւիտեանս յաւէ ։

Սաղմ. լա:

Երանի ում թողութիւն եղև մեղաց, և ծածկեցան ամ՟ յանցանք նորա:

Երանի այն, որում ոչ համարեսցի տր զմեղս նորա. և ոչ գոյ նենգութիւն ՚ի բերան նորա:

Լռեցի ես և մաշեցան ամ՟ ոսկերք իմ, առ աղաղակել լինէ առ տր զօրհանապազ ՚ի տուէ, և ՚ի գիշերի:

Ծանրացաւ ձեռն քո ՚ի վ՟ր իմ, դարձայ ՚ի թշուառու-

թն

Թ̃ի զի հարան յիս փուշք ։
Զմեղս իմ ցուցից քեզ, և
զանօրէնութիս իմ ոչ ծած-
կեցից 'ի քէն ։
Ասացի թէ պատմեցից
ինձէն զմեղս իմ. և դու
թողցես զա̃մ ամբարշտու-
թիս մեղաց իմոց ։
Վ̃ն այսորիկ յաղօթս կաց-
ցեն առ քեզ ա̃մ սր̃ք՝ 'ի
ժամ ընդունելի ։
Բայց միայն 'ի ջուրցն հե-
ղեղաց բազմաց. որ առ
նա̃ ինչ ոչ մերձեսցի ։
Դու ես ապաւէն իմ 'ի
նեղութ̃է յայսմանէ, որ

շուրջ եղեն զինև ։
Ցնծութի՛ւն իմ փրկեա՛ զիս յայնցանէ, որ պաշարեցին զիս ։
Իմաստուն արարից զքեզ և խելամուտ ՚ի ճանապարհ յոր և գնասցես, և հաստատեցից ՚ի վերայ քո զաչս իմ ։
Մի՛ լինիք ոպ̃ զձիս՝ և զջորիս, զի ոչ գոյ ՚ի նոսա իմաստութին, ՚ի սանձս՝ և ՚ի դանդանաւանդս ծրմլեսցես զկզակս նց̃, որ առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին ։

Բազում տանջանք են մե-
ղաւորաց . բայց ոյք յու-
սան 'ի տ̃ր՝ ողորմութիւն
տ̃ն շուրջ եղիցի զնոքօք :
Ուրախ եղերուք՝ և ցնծա-
ցէ՛ք արդարք , 'ի տ̃ր պար-
ծեցարո՛ւք ամենեքեա՛ն ,
ոյք ուղիղ էք սրտիւք :
Փառք հօր , և այլն :

Սաղմ . լէ :

Տէր մի սրտմտութ̃ քով
յանդիմաներ զիս . և մի
բարկութ̃ քով խրատեր
զիս :
Զի նետք քո հարան յիս ,
և

եւ յիս հաստատեցաւ ձեռն
քո :
Ո՛չ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ
իմոյ՝ յերեսաց բարկութե՟
քոյ :
Ո՛չ է խաղաղութիւն ոսկե֊
րաց իմոց , յերեսաց մե֊
ղաց իմոց :
Անօրէնութիւնք իմ բարձ֊
րացան քան զգլուխ իմ,
որպէս բեռն ծանր ծան֊
րացան 'ի վերայ իմ :
Նեխեցան , և փտեցան
վէրք իմ՝ յերեսաց անզգ֊
ամութե՟ իմոյ :
Տառապեցայ և խոնարհ ե֊
ղէ

ղէ մինչև յոյժ, զօրհանա֊
պազ տրտմեալ գնայի, զի
անձն իմ լի եղև չարչա֊
րանօք, և ոչ գոյ բժշկութիւն
մարմնոյ իմոյ ։

Չարչարեցայ, և խոնարհ
եղէ մինչև յոյժ, մռնչէի
առ հեծութեան սրտի իմոյ ։
Տր առաջի քո է ամ ցան֊
կութիւն իմ, և հեծութիւն
իմ ՚ի քէն ոչ ծածկեցաւ ։
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս,
և եթող զիս զօրութիւն իմ.
լոյս աչաց իմոց և այն ոչ
եղև ը իս ։

Բարեկամք իմ և մերձա֊
ւորք

ւորք իմ՛ առաջի իմ մեր-
ձեցան և կացին. և մեր-
ձաւորք իմ հեռի եղեն յի-
նէն:

Բռնադատէին զիս, և
խնդրէին զանձն իմ, որք
խորհէին չար 'ի վերայ իմ.
խօսեցան զանօրէնութիւն,
և զնենգութիւն զօր հանա-
պազ խորհեցան:

Այլ ես ոպ̄ խուլ զի՝ ոչ
լսէ, որպէս համր՝ որ ոչ
բանայ զբերան իւր:
Եղէ ես ոպ̄ մարդ՝ որ ոչ
լսէ, և ոչ գոն խօսք 'ի
բերան նր̄:

Եւ

Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ ·
և դու լուիցես ինձ տէր
Ած իմ :

Ասացի թէ մի՛ ուրախ ե-
ղիցին յիս թշնամիք իմ ·
'ի սասանել ոտից իմոց ,
'ի վերայ իմ մեծամեծս
խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ
եմ, և ցաւք իմ առաջի իմ
են յամ ժամ :

Զանօրէնութիւնս իմ պատ-
մեցից , և հոգացայց վն
մեղաց իմոց :

Իսկ որդ՝ թշնամիք իմ
կենդանիք են , և զօրա-
ցեալ

ցեալ են քան զիս. և բա-
զումք էին, ոյք ատէին զիս
'ի տարապարտուց:

Ոյք հատուցին ինձ չար
փոխանակ բարւոյ, չա-
րախօսէին զինէն, զի ես
երթայի զհետ արդարուե̃:
Մի՛ թողուր զիս տ̃ր ա̃ծ
իմ, և մի՛ 'ի բացեայ առ-
նիր յինէն, հայեա՛ց յօգ-
նել ինձ՝ տ̃ր փրկուե̃ իմոյ:
Փառք հօր, և այլն:

Սաղմ. Ծ̃:

Ողորմեա՛ ինձ ա̃ծ ը̃ս մե-
ծի ողորմութե̃ քում, ը̃ս
բա-

բաղում գթութիւնք քում
քաւեա՛ զանօրէնութիւնս իմ:
Առաւել լուա՛ զիս յանօ-
րէնութէ իմմէ, և 'ի մե-
ղաց իմոց սուրբ արա զիս:
Զանօրէնութիւնս իմ ես ին-
ձէն գիտեմ, և մեղք իմ
առաջի իմ են յամ ժամ:
Քեզ միայն մեղայ տր, և
չար առաջի քո արարի:
Որպէս արդար եղիցես 'ի
բանս քո, և յաղթող 'ի
դատել քեզ:
Անօրէնութբ յղացայ. և
'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ:
Դու տր զճշմարտութի սի-
րե-

րեցեր, զանյայտս և ըզ-
ծածկեալս իմաստութե̃
քով յայտնեցեր ինձ:
Ցօղեա՛ յիս մշտկաւ, և
սր̃բ եղէց • լուա՛, և քան
զձիւն սպիտակ եղէց:
Լսելի արա՛ ինձ զցնծութի̃
և զուրախութի̃, և ցըն-
ծասցեն ոսկերք իմ տա-
ռապեալք:
Դարձո՛ զերեսս քո 'ի մե-
ղաց իմոց, և զա̃մ անօրէ-
նութիս իմ քաւեա՛ յինէն:
Սիրտ սր̃բ հաստատեա՛ յիս
ա̃ծ, և հոգի ուղիղ նորո-
գեա՛ 'ի փորի իմում:

Մի՛ ընկենուր զիս յերեսաց քոց, և զհոգի քո ս՟բ մի՛ հաներ յինէն ։

Տո՛ւր ինձ ցնծութի՟ն փրկութե՟ն քո, և հոգւով պետութե՟ն քո հաստատեա՛ զիս ։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամպարիշտք առ քեզ դարձցին ։ փրկեա՛ զիս յարենէ ա՟ծ, ա՟ծ փրկութե՟ն իմոյ, ցընծասցէ լեզու իմ յարդարութե՟ն քում ։

Տ՟ր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ եր-

պէտսցէ զօրհնութիւն քո ։
Թէ կամեցեալ էիր պա-
տարագս՝ մատուցանէաք,
բայց դու ընդ ողջակէզս
իսկ ոչ հաճեցար ։
Պատարագ այ հոգի խո-
նարհ, զսիրտ սբ և զհո-
գի խոնարհ ած ոչ արհա-
մարհէ ։
Բարի՛ արա տր կամօք
քով զսիո՛նի, և շինես-
ցին պարիսպք երուսա-
ղէմի ։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ
պատարագս արդարութե,
ու խոյից պատարագս հան-
ցեն

ցեն ՚ի սեղան քո զուա-
րակս ։
Փառք Հօր, և այլն ։

Սաղմ. ճա̄ ։

Տէր լուր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ քեզ ե-կեսցէ, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն ։
Յաւուր նեղութեան իմոյ խո-նարհեցո առ իս զունկն քո, յորում աւուր կար-դամ առ քեզ վաղվաղակի լուր ինձ ։
Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ

ոպ̄ խաւիծ չորացան ։
Հարաւ որպէս խոտ, եւ
ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մո
ռացայ ուտել զհաց իմ 'ի
ձայնէ հեծութեան իմոյ ։
Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մար֊
մին իմ, Նմանեցայ ես հա֊
ւալսան յանապատի ։
Եղէ ես ոպ̄ բու յաւերա֊
կի, տքնեցայ եւ եղէ ես
որպէս ճնճղուկ միայն 'ի
տանիս ։
Նախատեցին զիս թշնա֊
միք իմ զօրհանապազ, եւ
գովիչք իմ ինեւ երդնուին ։
Զմոխիր ոպ̄ հաց կերայ,

և զըմպելի իմ արտասուօք խառնեցի ։

Յերեսաց բարկութեան սրտմտութե՛ քո , զի դու բարձրացուցեր , և խոնարհեցուցեր զիս ։

Աւուրք իմ ո͞պ հովանի անցին , և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ ։

Դու տ͞ր յաւիտեան կաս , և յիշատակ քո ազգէ մինչև յազգ ։

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վ͞ր սիոնի՝ ժամանակ գթալոյ ն͞ր հասեալ է ժամ ։

Հաճեցան ծառայք քո ը՟ն
քարինս նորա, եւ ՚ի հողս
ն՟ր գթասցին ։
Երկիցեն հեթանոսք յան-
ուանէ քումմէ, եւ ա՟մ թա-
գաւորք երկրի ՚ի փառաց
քոց ։
Շինէ տ՟ր զսիոն, եւ ե-
րեւեսցի փառօք իւրովք ՚ի
նմա ։
Հայեցաւ նա յաղօթս խո-
նարհաց, եւ ոչ արհամար-
հեաց զխնդրուածս ն՟ց ։
Գրեսցի այս յազգ յայլ,
ժողովուրդ զոր ստացե՟լ
է՝ օրհնեսցէ տ՟ր ։

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց
'ի սրբութ̃է իւրմէ, տ̃ր
յերկնից յերկիր հայեցաւ:
Լսել զհեծութ̃ն կապե-
լոց, և արձակել զորդիս
մահապարտաց:
Պատմել 'ի սիոն զանուն
տ̃ն, և զօրհնութ̃ն նորա
յերուսաղէմ:
Ժողովել ժողովրդոց 'ի
միասին, և թագաւորաց
ծառայել տ̃ն:
Պատասխանի ետ նմա 'ի
ճանապարհի զօրութ̃ե իւ-
րոյ, զնուա՜զութ̃ն աւուրց
իմոց ասա՛ ինձ, և մի հա-
նէր

նէր զիս 'ի կէս աւուրց
իմոց, զի ազգէ յազգ են
ամք քո։

Իսկզբանէ տէր զհիմունս
երկրի հաստատեցեր, և
գործք ձեռաց քոց եր-
կինք են։

Նոքա անցանեն, և դու
կաս՝ և մնաս յաւիտեան։

Ամենեքեան ոպ̃ զձորձս
մաշեսցին, որպէս վերար-
կուս փոխեսցես զնոսա,
և փոխեսցին։

Բայց դու նոյն իսկ ես,
և ամք քո ոչ անցանեն․
որդիք ծառայից քոց բը-
նա-

նակեսցեն 'ի նմա , և զսա_
ւանկի նշ͞ յաւիտեան յաջո_
ղեսցի ։
Փառք հօր , և այլն ։

Սաղմ. ճԻԹ ։

'Ի խորոց կարդացի առ
քեզ տ͞ր , տ͞ր լո՛ւր ձայնի
իմում ։
Եղիցին ականջք քո 'ի լս_
ել զձայն աղօթից իմոց ։
Եթէ զանօրէնութիւնս քննես
տ͞ր՝ տ͞ր , ո՛ կարէ կալ ա_
ռաջի քո , զի 'ի քէն է քա_
ւութիւն ։
Վ͞ն անուան քոյ համբերի
տ͞ր ․

տ̅ր , համբեր անձն իմ բա-
նի քում, յուսացաւ անձն
իմ 'ի տ̅ր :

'Ի պահէ առաւօտու մին-
չև յերեկոյ, 'ի պահէ ա-
ռաւօտու յուսացաւ իս-
րայէլ 'ի տ̅ր :

'Ի տ̅նէ է ողորմութ̅ի բա-
զում, և 'ի նմանէ է փըր-
կութիւն, և նա փրկեաց
զի̅էլ յա̅մ նեղուե̅ց ն̅ր :
Փառք հօր, և այլն :

Սաղմ. ճլէ :

ՏՐ լուր աղօթից իմոց,
ունկնդիր խնդրուածոց
ի-

իմոց ճշմարտութ̅բ քով :
Լուր ինձ արդարութ̅բ քով,
և մի՛ մտաներ 'ի դատաս_
տան ը̅ ծառայի քում, զի
ոչ արդարանայ առաջի քո
ա̅մ կենդանի :
Հալածեաց թշնամին զան_
ձն իմ, խոնարհ արար
յերկիր զկեանս իմ. Նըս_
տոյց զիս 'ի խաւարի՝ ո̅ր
մեռեալ յաւիտենից :
Ձանձրացաւ յիս հոգի
իմ, և սիրտ իմ խռովե_
ցաւ յիս :
Յիշեցի զաւուրսն զառա_
ջինս, խորհեցայ յա̅մ 'ի
գործս

գործս քո . յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ , և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Անձն իմ ոպ̃ երկիր ծարաւի է առ քեզ , վաղվաղակի լո՛ւր ինձ տ̃ր , զի նուաղեացյինէն հոգի իմ:

Մ՛ի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն , նմանիցեմ այնոցիկ , որ իջանեն 'ի գուբ :

Լսելի՛ արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո , զի ես 'ի քեզ տ̃ր յուսացայ :

Ցո՛յց ինձ Ճանապարհ՛ յոր
գնացից. զի առ քեզ տ͞ր
համբարձի զանձն իմ:
Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց
իմոց տ͞ր. զի զքեզ ապա-
ւէն ինձ արարի:
Ուսո՛ ինձ առնել զկամս
քո, զի դու ես ա͞ծ իմ:
Հոգի քո բարի առաջնոր-
դեսցէ ինձ յերկիր ուղիղ:
Վ͞ս անուան քո տ͞ր կե-
ցուսցես զիս արդարութ͞բ
քով, հանցես ՚ի նեղութ͞է
զանձն իմ:
Ողորմութ͞բ քով սատա-
կեսցես զթշնամիս իմ. կո-
րուս-

րուսցես զա̃մ նեղիչս ան-
ձին իմոյ, զի ես ծառայ
քո եմ։
Փառք Հօր, և այլն։

Աղօթք ողջախոհն Մանասէի
թագաւորին։

Տր ամենակալ ա̃ծ աբ-
րահամու՝ իսահա-
կայ՝ յակոբայ՝ և զաւակի
նց արդարոց. ամենակալ
տ̃ր Թող զմեղս իմ։
Որ արարեր զերկինս և
զերկիր՝ և զա̃մ զարդ նո-
յա.

ցա · ամենակալ տ͞ր թո՛ղ
զմեղս իմ:

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ · փակեցեր զխորս · կնքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով · ամենակալ:

Որ ա͞մ ինչ սարսէ՝ և դողայ յերեսաց ահի զօրութե͞ քոյ · ամենակալ:

Անբաւ է մեծ վայելչութի͞ փառաց սրբութե͞ քոյ, և սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց · անչափ

և

և անքննելին են ողորմութիւնք
աւետեաց քոց ․ ամէնա ։
Դու տ̅ր բարձրեալ՝ գը-
թած , երկայնամիտ , բա-
զումողորմ․ և զղջանաս 'ի
վերայ չարեաց մարդկան ․
ամենակալ ։
Դու ա̅ծ՝ ոչ եդիր ապաշ-
խարութիւն վ̅ն արդարոցն
աբրահամու՝ իսահակայ՝
և յակոբայ , որք ոչ մե-
ղան քեզ ․ ամենակալ ։
Այլ եդիր ապաշխարութիւն
վ̅ն իմ մեղաւորիս ․ զի մե-
ղայ աւելի քան զաւազ ծո-
վու ․ և բազմացան անօ-

ընտութիւնք իմ. ամենա-
կալ:

Զեմ արժանի հայել՝ և
տեսանել զբարձրութիւն
երկնից 'ի բազմութենէ ա-
նօրէնութե̃ իմոյ. ամենա:

Կորացեալ եմ ես 'ի բըռ-
նութենէ կապանաց երկա-
թից. և ոչ գոյ ինձ հան-
գիստ. ամենակալ:

Բարկացուցի զսրտմտու-
թն. և չար առաջի քոյ
արարի. կանգնեցի պատ-
կեր՝ և բազմացուցի զպաշ-
տօնս անձին իմոյ. ամե:

Եւ արդ՝ ծ̃ր խոնարհե-

ցուցանեմ զծունկս սրտի
իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղց-
րութէն քումմէ. ամենա-
կալ:

Մեղայ տէր մեղայ, և զա-
նօրէնութիս իմ ես ինձէն
գիտեմ. ամենակալ:

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի
քէն, թող ինձ տէր, թող
ինձ. և մի կորուսաներ
զիս ը̄ անօրէնութեան իմոյ.
ամենակալ:

Մի յաւիտեան բարկա-
նար ինձ տէր, և մի յիշեր
զչարիսն իմ, և մի պար-
տաւորեր զիս ը̄ իջեալս
'ի

'ի ներքոյ երկրի չարեաց ·
ամենակալ :

Զի դու ա̃ծ՝ ա̃ծ ապաշ-
խարողաց ես , և յիս ցոյց
զբարերարութիւն քո , զի
անարժան եմ · ամենա :

Կեցուսցես զիս ըստ բա-
զում ողորմութ̃ե քում · և
ես օրհնեցից զքեզ զա̃մ
աւուրս կենաց իմոց · ա-
մենակալ :

Զքեզ ա̃ր օրհնեն ամե-
նայն զուարթունք երկ-
նից · և քո են փառք յա-
ւիտեանս · ամէն :

Փառք հօր և որդւոյ :

Աղաչեմ և խնդրեմ՝ ի քէն
տ̅ր՝ թող ինձ զմեղս իմ։
Բազումողորմ տ̅ր, ողոր-
մեա՛ց ինձ ։
Ա̅ծ, քաւեա՛ զիս զմեղա-
ւորս ։
Արարիչ իմ և յոյս ա̅ծ,
գթա՛ յիս ՚ի մեղուցեալ
ծառայս ․ և ողորմեա՛ ինձ
բազմամեղիս ,
Ամենօրհնեալ սրբուհի՝
և միշտ կոյս ա̅ծածին մա-
րիամ, բարեխօսեա՛ առ
տ̅ր վ̅ն իմ մեղաւորիս ։
Ամենայն սր̅բք ա̅յ, բարե-
խօսեցէ՛ք առ հայր յեր-
կինս

կենս վասն մեր մեղաւո-
րաց ։

Քն՟ որդի այ՟ անոխակալ՝
ընկալ զաղաչանս մեր . զի
'ի քեզ են ապաւինեալ
անձինք մեր ։

Յաղթող զօրութն՟ ոք՟ և
կենդանարար , և պատ-
ուական խաչիւ քով տր՟՝
պահպանեա՛ զմեզ ։

Աղաչեմ տր՟ զհրեշտակ
խաղաղութեան քոյ . որ ե-
կեալ պահեսցէ զմեզ ան-
խռովս 'ի տուէ և 'ի գի-
շերի ։

Եւ մարդասիրութն՟ քո յի-

չեա՛ զմեզ տ̃ր, յիշեա՛ ըզ-
մեզ. յորժամ գաս արքայ-
ութե̃ ք̇ով, և ողորմեա՛ց
մեզ.

Աղօթք զղջման, 'ի հարանց
վարուց :

Տ̃Ր տ̃ր՝ տ̃ր ամենակալ
ես. եթէ կամիմ և եթէ
ոչ՝ դու կեցո՛ զիս. և ես
կաւ եմ և տիղմ, զի սի-
րեմ զմեղս. այլ դու ո̃ղ
ամենազօր խաափանեա՛ զնա,
և լո՛յծ զիս 'ի մո̃լի մեղաց
խմոց : Զի եթէ արդա-
րոյն ողորմիս՝ ո՛չ մեծ է,
և

և եթէ զո՛րքն կեցուցա-
նես՝ ո՛չ են սքանչելիք, զի
արժանի ողորմութե՛ են
նոքա: Այլ 'ի վե՛ր մեղա-
ւորիս սքանչացո՛ զգթութի՛
քո, և յի՛ս ցոյց զանթի՛ւ
ողորմութի՛ քո տէ՛ր, քան-
զի 'ի քեզ թողեալ է աղ-
քատն, և անկելոյն դու
ես օգնական:

Տէառն Ներսէսի Հայոց կա_
թողիկոսի ։ Ողբերգական ան_
ձին զղջացելոյ, և բողոք ի_
րաքանչիւրոյ դէմ՝ խոստովա_
նաբար ։

Աշխարհ ամենայն · առ
իս նայեցէ՛ք · ախտա_
կից լերո՛ւք ։ Բանամ ըղ_
ջըլթունս · բարբառիմ լեզ_
ուաւս · բողոքեմ զանձ_
նէ ։ տ՟ր ողորմեա՛ · տ՟ր ո_
ղորմեա՛ · տ՟ր ողորմեա՛ ։
Գութ եղէ մեղաց · գտող
կորստեան · զսուրբ [ինձ] փո
րե_

րեցի ։ Դաւեցի զանձն իմ դաւաճանեցի · զարան գործեցի ։ տ̃ր ողորմեա ։ Երբեմն էի լոյս · և այժմ եմ խաւար · և ՚ի ստուեր մահու ։ Զիարդ պատմեցից , զթիւ մեղաց իմոց · զի բազում են յոյժ ։

տ̃ր ողորմեա ։

Եղկելիք և երկիր · եկա՛յք ողբացէք · եղկելի զանձն իմ ։ Ընտրեցի զչարն · ընկալայ կամաւ , ըղձովս մեղաց ։ տ̃ր ողորմեա ։

Թաթաւիմ տղմով · թաւալիմ ՚ի մեղս · թօթափիմ

մեղ չկարեմ։ Քանտախ-
տխն լցեալ · Ժահահոտ է
զէ · Ժամանակս բազում։
տր̃ ողորմեա՛ ։

Ի բաց մեկնեցայ, 'ի ս̃բ
խորհրդոց, 'ի բարեաց
գործոց։ Լաւ վարկաւ ան-
ձըն իմ · լուսոյն հեռա-
նալ · լինել ը̃ խաւար ։ տր̃
ողորմեա՛ ։

Խորհուրդք չարին · խա-
բեն զհոգիս · խորասոյզ
առնեն ։ Ծածկեն անդըն-
դօք · ծխաղին գլորմամբս ·
ծանակ զիս առնեն ։ տր̃
ողորմեա՛ ։

Կա-

Նշամաւ կորացայ · կարկամեալ անձամբս · կանգնիլ ոչ կարեմ ։ Հուր մեղաց կիզօղ, հրդեհեաց որջիս, հոգեւոր բարիս ։ Տէր ողորմեա ։

Զարկեցայ մեղօք · ծաղեցին տեսօղք · ձանձրացաւ հոգիս ։ Վերի դառանունե, ղօղեալ ’ի սիրտ իմ · զամբար իմ չիջաւ ։ Տէր ողորմեա ։

Ճաշակմամբ մեղաց, ճաշեցի զմահ · Ճոխս աղքատացայ ։ Մեռեալ եմ հոգւով · մոլորեալ մտօքս · միայն

միայն կամ մարմնովս ։ Տէր
ողորմեա ։

Յորդայլծ մահու , յոր-
սողին անկայ • յաղթեցայ
յախտից ։ Նետից թշնամ-
ւոյն • Նշաւակ եղէ • Նոր
միշտ խոցոտիմ ։ Տէր ողոր ։
Ջուրք պատեալ զինև •
շունք բազում եղեն • շա-
ղախին արեանքս ։ Սրս ե-
դէ չարին • ուռկանաւ մե-
ղաց • որսացաւ զանձն իմ ։
Տէր ողորմեա ։

Զարաչար վշտօք • չարչա-
րի անձն իմ • չունիմ դա-
դարումն ։ Պարտաւորն

ԳԾ.

գտայ • պարտուց յանցա_
նաց • պարտեալս 'ի մե_
ղաց ։ Տ̅ր ողորմեա ։

Ջանամ զղջանալ • ջերա_
նիմ դարձեալ • ջեռնում
հրով մեղաց ։ Բաբրի կո_
չեցայ • ռաւկայ անուանիմ •
ռամկական վարուք ։ Տ̅ր
ողորմեա ։

Սիրով ցանկութե̅ն • սաս_
տիկ բարկութ̅ք • սիրտ իմ
խոցեալ է ։ Վիրօք յան_
ցանաց • վշտանայ հոգիս •
վարանեալ շրջիմ ։ Տ̅ր ո_
ղորմեա ։

Տիրեցին ինձ չարիք • տա_
րա_

րագիր հանին . տիրական
գրկացն: Րաբունւոյն բար-
ւոյ . րախճական ձայնին .
րոալինս ոչ լռեալ . տ͞ր ո-
ղորմեա՛ :

Ցանկումն չարեաց . ցան-
կալի գիմօք . ցաւեցոյց
զաչս իմ: Իւրաքանչիւ-
րոց . ւխտամամբ խուռն
ախտից . ւխծեալ է հո-
գիս . տ͞ր ողորմեա՛ :

Փութացիր անձն իմ .
փախչել 'ի չարեաց . փա-
փաքել բարեաց : Քեզ
միշտ մերձ ծանիր . քուն
մահու եկեալ . քննօղ դա-
տաւ-

տուող . տ̃ր ողորմեա՛ :
Ա̃ծածնին բարեխօսու-
թեամբ , յիշեա՛ տ̃ր և ո-
ղորմեա՛ :

Սբ̃յն գրեգորի նարեկացւոյ՝ ա-
ղօթք խոստովանօրէն ողջակա-
նութե̃ առ քրիստ̃ն յս̃ :
Բան . ԻԵ :

Եւ քանզի է̃ ողբաձայ-
նից բանաստեղծութե̃ց
վերընծայելոց դդրութի̃
թուոցս յարմարեցի՝ կա-
կան և հեծութի̃ , հառա-
չանք կողկողագինք , դառ-
նու-

նութեան լաւութն և ար-
տասուաց երգ, դարձել
սկսայց զձայն պաղատա-
նաց՝ խոստովանօրէն զղ-
ջականաբար՝ զգաղտնա-
ծածուկն յայտնաբարբառ.
զի անդրադարձութեամբ
ակզբնամբն՝ և մերձաւո-
րօքն բոլորք, զնոյն հա-
մաձևուն 'ի մի թախանձ
նմին մաղթանաց՝ հոգե-
կեցոյցն խոնարհուն՝ սա-
տանօր եղից : Մեղայ մե-
ծիդ բարերարութե, ա-
նարգս մեղայ. մեղայ ծագ-
մանդ ձնաւադայթից, խա-

ւորս մեղայ. մեղա՛յ շնոր-
հացդ անբաւ երախտեաց,
արդարև մեղայ. մեղա՛յ սէ-
րոյդ վերնում գթութե՛ն,
յայտնապէս մեղայ. մե-
ղա՛յ ստացողիդ յոչէութե՛,
ստուգապէս մեղայ. մե-
ղա՛յ դերունակ գոդոյդ
գրկանաց, անբաւս մե-
ղայ. մեղա՛յ անոճաղ լու-
սոյդ վայելման, նենգօղս
մեղայ. մեղա՛յ Ճաշակման
անճառդ կենաց, բազումս
մեղայ. մեղա՛յ անհաս պար-
գևացդ ձրից, համապազ
մեղայ. մեղա՛յ գոլեալ

մարմնոյդ իմյ , մահուչափ
մեղաց · մեղա՛յ պաշտելի
արեան արարչիդ , խնկա-
ւէտ մեղաց ։ Ահա՛ արդա-
րև օրհնեալ է հատուա՛ծ
բանի՝ յուսադրական սըր-
տի՝ այսր մեղայի · ա՛յն
սա՝ պատուէլի տուանդ ·
անմոռաց պատուէր · հայ-
րենեացն տուր · Նախա-
հարցն օրէն · համայնից
Թոշակ · անհերքելի բան ·
զօրաւոր պատասխանի ·
կենդանութե կամուրջ ·
անխորժելի վերնոյն · ան-
բելի սեց · անխզելի կապ ·
հրա-

հրաշալի բարբառ • անշըր_
ջելի պատճառ • բաղձալի
աղերս • փափաքելի սե_
ղան • սրտաբեկ հնչումն •
անհնարից ճայլակ • կարծ_
րութե վանից • ածապաշ_
տից սահման • հեթանո_
սաց գիրք • վաղնջուց կա_
նոն • քրիստոնէից հարա_
զատ • արարչութեն յաւ_
թօղ • անջրպետ հզօր • խըրա_
ռոց ահաւոր , արուեստ
բարձրութե • խորութն ան_
չափ • հիացման տեսիլ •
խորհուրդ կնքեալ , ը̃ որ
չի՛ք ումեք ռանցանել , եթէ

ոչ անըմբռնելի միայն ա-
րագման՝ զոր ծանիցէ ։
Զայն բարեպատեհ հրա-
շաւորական , որ ոչ յիշա-
տակեցաւ 'ի վերջին դա-
տակնիք դասուն ըքելոյ․
գուցէ առ նմին խղեալ
համառօտ զվրիժակն իրա-
ւանց մահուն հասելոյ ,
յորմէ ընտրութին ապա-
գործ եղեալ , զահմանն
յաւիտենական քակտես-
ցէ ։ Զարդ փառաց մե-
ծութե , որով նոյն ինքն
ամծութին պատկեալ բար-
գաւառին ։ Քանզի ով ոք
դի-

դիմեալ կոչաւ զեղջերաց սեղանոյ այսր սրբութեն , և ոչ առժամայն պրծեալ 'ի պատժոց՝ անտարատ դըտաւ ։ Իսկ եթէ աքար զարմեան , և սաւուղ կիսեան , և յուդա ախոնեան՝ առեալ զայն ոչ արդարացան , և ես վըկայեմ՝ նորաւամբք խոստովանեալ զայս պայմանբանի. զի ակամայից բըռնադատելոց՝ ոչ է կատարեալ սէր , ուստի և ոչ բովանդակա̃պս փրկութի̃ ։ Իսկ ես կամաւ համբու-

րեմ դարձեալ կրկնելով
զերջանիկ բանից զմըր-
տութեան հառաչանս ։
Մեղայ երախտեացդ մո-
ռացութեն , վերստին մե-
ղայ · մեղայ մարմնոյ ձեռն
յոգի հարեալ , յիմար
մեղայ · մեղայ առ կեանսդ
դժրողութեն , խակ և խակ
մեղայ · մեղայ բանից ա-
պախտ առնելոյ , չարա-
չար մեղայ · մեղայ 'ի յօր
սատակման՝ ինձէն սո-
ղեալ , վատթարս մեղայ ·
մեղայ պարտականս ան-
ձկենդան մահուն , ձաղե-
լիս

չիս մեղայ • մեղայ անսպառ_
կառս քո բարձրութեան ,
տաղտկալիս մեղայ ։ Վեր_
ջին ինձ կրկին աշխար հո_
գւոր , զի ՚ի կորուստ և
՚ի կործանումն ինձ երևե_
ցայ • զի անդարձս վարա_
տեցայ • զի որդիս՝ Թշնա_
մի գրեցայ • զի ՚ի բար_
ձանցն երկնից ընկեցայ •
զի փուշս վարուց դիզի ։
Ու ևս առ. սմին ողբք աղա_
ղակի , զի անձամբ զանձն
անարգեցի • զի բադին կո_
րուսչին գտայ ։ Այլ իմն
կսկիծ դժնդակ սրտի , զի

զիս ունին՝ առ որ չեմ, պարտաքնայարդար բաժակս անմաքուր, զբուեղ որմն գարշունակ, զսին սպարծանօք պաճուճեալս, զղոյս՝ 'ի մռայլ շղջեալ, զդերանակէր ակնս՝ թըշուառացեալ, զջահս փառայ՝ շիջեալ, զամենայնիւս յամենայնի ամենայն իրօք մնասակարս, առ անօրինականան տէրունականս. առ յայտնութեան ծածկէնս. առ երևմունան սրբարչաւէրս. առ խոնարհութեան սարսափելիս.

լիս • առ այն՝ զոր տեսան
աչօք իսկ իմովք ։ Առ որ
մեծ է պատասխանատու-
ութիւնս, քան առ հա-
մօրէն աւետարանին զար-
մանս, հիացմունս • հոգս
հալոզականս • անդաձմունս
անհնարաւորս • թռչակա-
նութիւն՝ մտաց անբարդե-
լիս • եղմունս անկատարս •
իջմունս անհասատանս • յու-
սահատութիւն յարմարա-
կանս, յանդիմանութիւն
պատշաճականս • ձաղանս
պատեհագոյնս • նզովս ի-
րաւացիս • անէծս արժա-

նահատակոյցս ։ Արդ՝ այ-
սոքիկ են մեղաւորիս իմ
կշտամբութիւնք. և ինքնահար-
ուած տանջանաւորութին ։
Եւ քանզի կարող ես զայս
ա̃մ զպարտս թողուլ, և
զխայթուածս մահու բժշ-
կել, ո̃ր ողորմուե̃ց, ա̃ծ
բոլորից, քո̃ թագաւոր՝
բարձրեալ հօր որդի, ըս-
տեղծիչ՝ գթած՝ բարե-
րար, օրհնեալ՝ առատ՝
հարուստ, անհաճոր՝ հզօր՝
ողորմած, տեսուչ՝ ձեռն-
կալ՝ հաստիչ, ապրեցու-
ցիչ՝ դարմանիչ՝ կեցու-
ցիչ,

ցիչ , երկայնամիտ՝ անո_
խակալ՝ ապաւէն , բժիշկ՝
գովեալ՝ երկնաւոր , ան_
ճառ՝ լոյս՝ կեանք , յա_
րութն՝ նորոգութն՝ քա_
ւութն . եթէ հայեսցես
մարդասիրութ , թ՝ որում
քոյդ են սովորութք , նայե_
ցեալ 'ի քեզ՝ կոչկոչիմ և
ես : Եթէ լռիցես , հա_
ռաչեմ . եթէ ունկն մա_
տուցանիցես , պաղատիմ .
եթէ անսայցես , աղեր_
սեմ . եթէ ներեսցես , ա_
ղաչեմ . եթէ առ իս դառ_
նայցես , գոչեմ : Ապա ե_
թէ

թէ տնանես առնիցես, կոր-
ծանիմ. իսկ եթէ առ ոտն
հարկանիցես, լամ. եթէ
զոգեպահն ոչ ընծայես-
ցես, մեռանիմ. ապա ե-
թէ ահարկու դէմս ցու-
ցանիցես, սատակիմ. իսկ
եթէ սաստեսցես, դո-
ղամ. եթէ խեթիւ տե-
սանես, սոսկամ. ապա ե-
թէ սաստկանաս, սարսա-
փեմ. եթէ հալածես, հե-
ծեմ. իսկ եթէ ընդ վայր
հարկանիցես, հեղքիմ. ե-
թէ զքոյ վհատութեանս ոչ
տուցես, տագնապիմ. ե-
թէ

թէ խստանաս, փախնում. ապա եթէ ապառնաս, ընկ-
ճնիմ: իսկ եթէ քննես, քարկոծիմ. ապա եթէ
ուժգին ակնարկես, սու-
ղանիմ. եթէ ոչ անխայես-
ցես, մերժիմ, եթէ կո-
չեսցես, խիթամ. իսկ ե-
թէ աչս յառեսցես, ամա-
չեմ. եթէ ձայն տացես, երկնչիմ: Զբարեացն
պարգև մատնեալ. զերա-
նութեն թողեալ. զշնորհն
լքեալ. զուխտն ցրեալ. զաւանդն կենաց մոռա-
ցեալ. զհամարձակութեն

մրս

վստահութ̃ն կորուսեալ· զստեղծիչդ էիցս բարկացուցեալ· զանձառութ̃ն շնորհին ընդունեալ· ըղպատուոյն պատկեր այլայլեալ։ Իսկ եթէ առ այս խեղդ մահու հեծութե̃ ցաւոյ մարդասիրե̃՝ առ իս ժամանեցուսցես՝ որ յն̃ քն̃ զաղդեալն գիր ընանիլ 'ի յիս, եթէ բժշկութ̃ն դադարեցուցանէ զմեղս մեծամեծս· որում ամենառատ քաղցրութ̃ն պատրաստեալ 'ի քեզ, զքոյդ կերպարան լուսոյ նկա-

նկարեալ յոգի՝ վերստին
գտեալ պնդեցայց․ քաւեն
և ստեղծեն կրկին 'ի փըր-
կութին անմահից կենացն
անախտականաց ։ և քեզ
ընդ հօր հոգւովդ սրբով
փառք յաւիտեանս․ ամէն ։

Նորին սբյն Գրիգորի՝ այլ ա-
ղօթք ապաշխարութե ։
Բան․ ԿԵ ։

Նու արդ առ ամ բան՝
յամի ուղիղ ես ա'ծ․ ի-
րաւամբք դատիս․ արդա-
րութ կշռես․ ճշմարտութ
չափես․ օրհնութ հետևիս․
բա-

քարւոք ընթանաս , ստու-
գութն սիրես · յստակու-
թն կամիս · լուսաւորու-
թն համբուրես · փորձիւ
յանդիմանես · երկայն-
մտուբ քննես : Ո՛չ ունիս
նենգութի՝ և ո՛չ դաւողու-
թն , այլ ամենևին հեզու-
թն , հանդարտութիւն և
ողորմութն : Արդարա-
ցար վերին իմաստութն
անայլայլական հօրդ հան-
ճարոյ կրկին վկայեալ ան-
ձեռ գովեստիւ յորդեգ-
րեցելոցն շնորհօք , ըստ
բանին սրբոյն՝ որ աւե-

 տա-

տարանաւն կենաց 'ի քէն
ընկալայք․ որ ոչ 'ի կոծելն
ողբացի, և ոչ 'ի փողելն
կաքաւեցի։ Ասացեր ա-
նօրինիս՝ թէ մի անօրի-
նիր, և ես 'ի նոյն չարիս
ոյնդեցայ․ մեղաւորիս՝ թէ
մի ամբառնար եղջիւր 'ի
բարձունս, և ես զընդ-
դէմն քեզ գործեցի․ և
ոչ զգացի երբէք զառա-
ծնալս, թէ 'ի ձեռինքն էն
եղջիւրք արքայութ՝ հայր-
ոից ամբարձելոց, խոնար-
հեցուցանել և բարձրա-
ցուցանել, յո ամբակու-

մայ , դաւթի և զաքա֊
րեայ ։ Օրհնութիւն ինձ
կամեցար՝ ողորմած , և ես
անիծեալս՝ մեծ տարագ֊
րութե̄ խոտորեցայ յար֊
ժանին ինձ մասն ․ սիրե֊
ցի բարկութի̄՝ և ոչ բա֊
րութիւն ․ շօշափեցի ըստ
գրոյն՝ զխաւար՝ և ոչ ըղ֊
լոյս ․ կենդանի ձայնիդ
քո դըղթած՝ ապառումն
պատասխանեցի ։ Զորդն՝
անմահ տասցեր բանիւ ե֊
սայեայ , և զհուրն՝ ան֊
շէջ , և զկշտամբութիւնն՝
անվախճան , և զանեղին՝
յա֊

յուխանենից, և զօրինակ
նմին՝ սոսկալի, և ես ոչ
իմացայ, զ̅ի սաղմոսողին,
և ոչ մտաւեցի․ այլ ՚ի
մռայլ մտաւորական կու-
րութե̃ն գնացի: Ցուցեր
մարգարէին, թէ զօրհ-
նութ̃ն ստացի՝ որ զօրէնս
գնէ, և ես համառօտել
զնոյն փութացայ: Ար-
ձան հոգևոր վիմի գրեալ
մատամբ քո՝ տ̅՛ր յ̅տ̅ քո̅,
զդաւիթ խուրոմքն բանիւք
կանոնեցեր, առելոյն լին-
քեան ընտրութ̅ն առ սոյն,
թէ պահեցի զօրէնս քո

յո̃մ ժամ, յաւիտեան․
անդրադարձութե̃ բանին
միջնորդեալ զկրկին հաս-
տատութին, թէ և յաւի-
տեանն յաւիտենից․ ընդ-
որս՝ և զսորին նմանիս
պարծանաց՝ առ խմն իր-
րախոյս, և ոչ զկծեցոյ․
Ձեպեցայ 'ի սուղն բանա-
գու, և ոչ այլ․ 'ի յերկուս
հետս երկմտութե՝ կրկին
կալուցի կասեալ 'ի բա-
նեաց, ո̃ր երդիծանելոյն
հեղինու ։ Ունիմ զՄովսէս
քերթողն օրինակօք՝ եկեղ̃
'ի մեռելոց, և զսուս
մայր-

մարդասիրելոյն՝ դրեալ 'ի յօ-
դի, և զմատեանս առա-
քելոցն՝ ԺԲ մօտացս մատն
յեռեալ, և զՈրդ հասարա-
կաց՝ կտակաւն աւետեաց՝
յարուցեալ 'ի Թաղմանէ ան-
Թիւ ննջեցելովք. և անհա-
ւատադոյն քան զհնգեսին
եղբայրակցուհիս այնր մե-
ծատան, որ է առաւել իմն
յարմարական, նմանեալ
զԴ այականայն մտսանց՝ ա-
նողորմիցն յղփացելոց, մա-
ցի խերև զսաղ դարբնաց
անհատ՝ յամանեալ քարա-
ցեալ սրտիւ. ոչ օրինակն

է ընչաւորայ, և ոչ ապաշ-
խարեցի : Այլ աղդեամ
վերստին առ այն կերպա-
րան քեզ կրկին ողորմութ՝
բարի, անհաւոր, մարդա-
սէր, խնամակալ, կենդա-
նի, սուրբ, լուսաւոր՝ և
անվախճան Թագաւոր, զօ-
րութե̅ պանծալի խաչիդ-
խորհրդոյ, 'ի կարծրացելո
մեղօք անբեր անդաստան՝
երիկամանցս յիմարութե̅ և
անպտուղ սրտիս լքուն.
զի առեալ նորաստ օժան-
դակութե̅ 'ի գթութե̅ կամաց
ամենակալիդ, ոչ տայցէ

բղխեսցէ հոգիս , ընծայ-
եալ աչաց մշտագնեցե-
լոյս՝ վտակս արտասուաց
արբուցանողաց՝ ինձ 'ի
փրկութ̃ն և 'ի մաքրութ̃ն , և
քեզ 'ի հաճութ̃ն ը̃ունելութ̃
ամենապարգև տր̃ բոլո-
րից , փառաւորեալդ յա-
ւիտենից . ամէն :

Նորին սէյ՝ բան աղաւթինաւէ̃
առ ամենաս̃ք գերամայրն :
Բան . Է :

Եւ արդ՝ 'ի վերայ այս-
քանեաց յուսահա-
տութեց և անհարկութ̃ որը-
սու

տաքէկուեց , պակուցա-
նողակամ սաստկութեանց
ածայլին բարկուեց , տագ-
նապեալ ոգւով թախծու-
թն խոսպառ , աղաչեմ ըզ-
քեզ ո՛ր ածածին ։ Հրեշ-
տակ 'ի մարդկանէ . մարմ-
նատեսիլ քերովբէ . երկ-
նաւոր արքայուհի . ան-
խառն իբրև գոգ . մաքուր
ոսկի լոյս . անշաղախ ըստ
նմանութե պատկերի ա-
րուսեկին բարձրութե .
գերաղանց քան զբնակու-
թն անկոխելին սրբուեց .
Ծրանաւոր խոստմանն ան-
ղի .

գի · եդեալ՝ չնչական · ծառ
կենացն անմահից բոյսե֊
ղէն սրովբէ պարունակել·
՚ի բարձրեալն հօրէ զօրա֊
ցել և հովանացել, համա֊
տեամբ հոգւոյն հանդեր֊
ձեալ և մաքրագործեալ,
բնակութբ որդւոյն յար֊
դարեալ և տաղաւարել։
Միածինն հօր՝ և քեզ
անդրանիկ· որդի քո ծնն֊
դեամբ՝ և մր արարչութբ ։
Ընդ անաղտ մաքրութեդ՝
և անբիծ բարի · ըն անա֊
րատ սրբութեդ՝ և խնա֊
մակալ բարեխօս· ընկալ
զմեզ։

զմաղթանս այսր աղերսա-
նաց՝ քում դաւանողիս ,
և մատո՛ ընծայեա՛ ը̄ սմին
խառնեալ զբանն խմնախ-
նի՝ մեծիդ ներբողի՝ 'ի
քոյդ սպաղատանս ։ Հիւ-
սեա՛ միացո՛ զմեղուցելոյս
դառն հեծութե̄ն ը̄ քումդ-
երջանիկ և խնկաւորեալ
հայցուածոց՝ տուընկդ կե-
նաց պտղոյն օրհնութե̄ ·
զի 'ի քէն միշտ օգնեալ և
բարեգործել, և 'ի մաք-
րական քո ծնելութիդ ա-
պաւինել և լուսաւորել,
կեցից քնի որդւոյ քոյ և
մ̄ն ։

տին ։ Օժանդակեա՛ թե-
ւոցդ աղօթիւք՝ խոստա-
վանեա՛լ մայրդ կենդա-
նեաց՝ և ելիցն իմ՝ յերկ-
րէս հոլովէ, առանց ըլկա-
նաց հետևել 'ի կեանս օ-
թեվանացդ պատրաստու-
թե․ զի թեթևացի կա-
տարածն իմ ինձ՝ ծանրա-
ցելոյս անօրէնութեամբ ։
Արասցես տօն ինձ բերկ-
րութե՝ զօրն իմ տագնա-
պի՝ ողջացուցի՛չ երկանցն
եւայի․ բարեխօսեա խնդ-
րեա՛ աղաչեա՛, զի լի՛ն ան-
ձառելի մաքրութեանդ՝ և

արա

ահա ըղձանօք հաւատամ
զընդունելութին ։ Արտաս֊
ուօք օգնեա վտանգեցե֊
լոյս՝ գովեմըզ ՚ի կանայո·
ծունր խոնարհեցո առ իմ
հաշտութին՝ ծնօղդ այ · ըէ
իմում թշուառախս հոգւմ՝
խորան բարձրելոյն · ձեռն
տուր անկելոյս՝ տաճար
երկնայնին · փառաւորեա
զորդեդ քո ՚ի քեզ՝ ածօ֊
րէն ինձ հրաշագործել
քաղութին և ողորմութին՝
աղախին այ և մայր · բարձ֊
րացջի պատիւ քո ինև ,
և ցուցցի փրկութին իմ քև ։

Եթէ

Եթէ զիս գտցես՝ անիրա-
ւմայր․ թէ ինձ ողորմես-
ցիս՝ սըրբուհի․ թէ ըղ-
կորուսեալս շահեսցիս՝ ա-
նարատ․ թէ զհարթու-
ցեալս յանձնանձեսցես՝ եր-
ջանիկ․ թէ զամաչեցեալս
յառաջ մատուսցես՝ բա-
րեշնորհ․ թէ յուսահա-
տեալս ինձ միջնորդես-
ցես՝ մինչ սուրբ կոյս․
թէ զմերժեալս ընդունե-
ցուսցես՝ մեծարեալդ ով․
թէ յիս ցուցցես զգթա-
ծուն՝ լուծիչդ անիծից․
թէ զծփեալս հաստատես-
ցես՝

ցես՝ հանդիստ. Թէ ՚ի
խռովութեանց յուզմանց ծո-
խեսցես զիս՝ խաղաղա-
րար. Թէ վրիպեցոյս ինձ
շնորհաւորեսցես՝ գովել.
Թէ վշտ իմ մնասցես ՚ի հան-
դէս՝ մահու նահանջից.
Թէ զդառնութիւն իմ ա-
նուշեսցես՝ քաղցրութի.
Թէ զբաժանմանն իմ խռո-
րոց. քակտեսցես՝ հաշտու-
թի. Թէ զանմաքրութիւն
իմ բարձցես՝ եղծմամն ըն-
դոտնից. Թէ զմեռանեալս
մահու փրկեսցես՝ կենդա-
նի լոյս. Թէ զլալեացս

ձայն հատուցես , ընդկրու-
թն . թէ զխորտակեալս
կազդուրեսցես՝ դեղ կե-
նաց . թէ ՚ի կործանեալս
յիս ակնարկեսցես՝ հոգէ-
լից . թէ ողորմութիւն խնա-
պատահեսցես՝ կտակ նոր-
ուխտին , օրհնեալդ միայն
՚ի չքնթութեանս անբիծս ընդ-
ունեալ երջանկաց . ահա
կաթիլ մի կաթին՝ քումդ
կուսութե՝ յանձն իմ անձ-
րեւեալ՝ կենաց ինձ զօրէ ,
մայրդ բարձրելոյն տն̃ այ̃
արարչին երկնի և բնա-
ւին երկրի : Զոր անձնա-

ւա

ւաողէս ծնար բովանդակ մարմնովն և համայն ա̄ծ-ութ̄ն, որ փառաւորեալն է ը̄ն հօր և հոգւոյն ս̄բյ Էութբ̄, և անքննութ̄ մե-րոյին բնութ̄ս միացելով, ա̄ծ՝ և յամենայնում, մի յերրորդութենէն. նմա փառք յաւիտենից յաւի-տեանս. ամէն :